

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Omnian kouluvaikuttamisen aktivointi

Ryhmäedustajien näkemyksiä

Soittila Sanni

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

Joulukuu / 2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Sanni Soittila	Sivumäärä 33 ja 17 liitesivua
Työn nimi Omnian kouluvaikuttamisen aktivointi. Ryhmäedustajien näkemyksiä.	
Ohjaava(t) opettaja(t) Juha Niiranen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Amissäätö-hanke	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tilaaja on Amissäätö-hanke, jota hallinnoi koulutuskuntayhtymä Omnia. Amissäätö lisää nuorten vaikutusmahdollisuuksia ja kehittää oppilaskuntatoimintaa. Rahoittajana toimii Opetushallitus. Hanke toteutetaan vuoden 2011 alusta vuoden 2013 loppuun. Sen kohderyhmää ovat kaikki Omnian opiskelijat sekä henkilökunta.</p> <p>Tässä opinnäytetyössä tutkittiin Omnian ammattioppilaitoksen oppilaskuntatoiminnan aktivoimista nuorten näkökulmasta. Aktivointi tapahtui siten, että jokaisesta opintoryhmästä valittiin ryhmäedustaja, jonka tehtävänä oli kerätä ryhmänsä mielipiteitä ja kehittämisideoita, sekä viedä niitä eteenpäin toimien aktiivisesti ryhmänsä edustajana. Ryhmäedustajien kokemukset ja asenteet vaikuttamisesta ovat keskeisessä osassa tässä työssä. Tavoitteena oli luoda puitteet nuorten vaikuttamisen mallille heidän omasta näkökulmastaan. Se tehtiin selvittämällä nuorten omia kehittämisideoita ja mielipiteitä toiminnan edistämisestä. Tarkoitus on tarjota Amissäätö-hankkeelle työkaluja sekä aineistoa hankkeen eteenpäinviemisessä.</p> <p>Aineistoa kerättiin strukturoidulla lomakehaastattelulla verkossa sekä osallistuvalla havainnoinnilla ryhmäedustajien ryhmäytyspäivässä. Käytäntö helpotti teoriapohjan soveltamista ja analysoimista. Oppilaskuntatoiminnasta on ennenkin tehty opinnäytetöitä ja julkaisuja, jotka toimivat tietopohjana tässä opinnäytetyössä.</p> <p>Ryhmäedustajien vastausten pohjalta voidaan päätellä, että suurimpia kehittämiskohtia olivat opettajien asenteet oppilaskuntatoimintaan, tiedonkulku ja yhteisöllisyyden tarve.</p>	
Asiasanat osallisuus, voimaantuminen, sosiaalinen vahvistaminen, ryhmäytyminen, oppilaskunta, yhteisöllisyys	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Sanni Soittila	Number of Pages 32 and 17
Title Activating the student effectiveness in Omnia. Spokesmen opinions.	
Supervisor(s) Juha Niiranen	
Subscriber and/or Mentor Amissäätöo project	
<p>Abstract</p> <p>This theseus was ordered by Amissäätöo-project, supervised by Omnia vocational school. The purpose of this project is to get more authority for young people in Omnia, and develop a student's union. Finnish national board of education is sponsof of this project. Amissäätöo will run from the beginning of the year 2011 to the end of the year 2013. A target group is everybody in Omnia, from all students to teachers and other staff.</p> <p>In this theseus there is a research of what young people in Omnia think themselves about activating student union. Activating have made by choosing one spokesman from every class. Spokesmans job was to gather opinions and development ideas from his/her own group, and then bring those things to the spokesmen meeting. What spokesmen think about student union and students own effectiveness in school, is main idea in this theseus.</p> <p>The goal was to create a good model for students from their point of view, that they can use their power easier what comes to development their own school. Information was gathered by structured form interview in the Internet, and participating observing in spokesmen active day. The main idea with interview and observing was to find out youngsters own opinions and development ideas what comes to student union. Gathering written information was easier after participating to the active day. There are several researches and publications about student union. Goal was to find new kind of information for Amissäätöo project.</p> <p>The main thing in the new information was that the biggest things which need to make better are teachers attitude towards students authority, information and lack of community spirit.</p>	
Keywords participation, empowerment, social strengthening, grouping, student union, communality	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TAUSTA	6
2.1 Osallisuudesta	6
2.2 Omnia	7
2.3 Oppilaskunta	9
2.4 Tietoperusta	10
3 AMISSÄÄTÖÖ	11
3.1 Mikä on Amissäätö?	12
3.2 Tavoitteet	13
3.3 Minä osana hanketta	15
3.4 Yhteistyökumppanit	15
4 TUTKIMUSTAPA JA AINEISTONKERUU	16
4.1 Kohtaamisia	17
4.2 Ryhmäytyspäivä	17
4.3 Kysely	18
5 TULOKSIA	19
5.1 Kyselystä nousseita havaintoja	20
5.2 Ryhmäytyspäivästä havaintoja	23
5.3 Kokemuksia Keudasta	25
6 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	26
6.1 Kyselystä ja havainnoinnista nousseet johtopäätökset	27
6.2 Lopuksi	29
LIITTEET	34
Kysely Omnian ryhmäedustajille	34
KOOSTE RYHMÄYTYSPÄIVÄN ANNISTA (6.10.2011)	44
1.1 Koulua koskevat	44
1.2 Oppilaskuntatoimintaa koskevat	45
Pöytäkirjan malli	47
Esityslistan malli	49
Muistion malli	50

1 JOHDANTO

Suomessa nuorten osallistuminen koulujen päätöksentekoon on ollut varsin vähäistä verrattuna naapurimaihin. Suomalaiset nuoret myös kokevat mahdollisuutensa vaikuttaa kovin vähäisiksi (Nousiainen & Piekkari 2005). Osallistumalla ihminen kokee olevansa osa yhteisöä. Hän saa tunteen oman itsensä tärkeydestä yksilönä ja osana jotakin suurempaa kokemusta. Hän kokee voivansa vaikuttaa ympäröivään maailmaan ja omaan elämäänsä. Ihanteellinen tilanne on, jos yksilö kokee vaikuttavansa ja tuntee sen vuoksi voimaantumista. Samalla yhteiskunta tai yhteisö hyötyy yksittäisten ihmisten vaikuttamisesta, ja saavutetaan parempi tulevaisuus kehittämällä maailmaa parempaan suuntaan yhteiseksi eduksi. Vain vaikuttamalla ja kertomalla mielipiteitä asioihin voi tulla muutoksia ja kehitystä tapahtua. Mutta demokraattisessa yhteiskunnassa vaikuttaminen on mahdotonta, jos sille ei luoda puitteita ja tarvittavaa tietopohjaa.

Osallisuus ei ole synnynnäistä, vaan opittua. Sen vuoksi on tärkeää, että kasvatuksessa otetaan huomioon jo alusta lähtien aktiiviseksi kansalaiseksi kasvaminen. Lähes kaikki Suomen lapset voidaan tavoittaa koulusta, joten kouluilla on merkittävä rooli osallisuuden ja vaikuttamisen mallin luomisessa. Tietysti kodilla on suuri merkitys ihmisen asenteisiin politiikkaa ja muuta vaikuttamista kohtaan, mutta koulu on kasvattajana merkittävä osa lapsen ja nuoren kasvua. Sieltä ammennetaan valtaosa kirjatiedosta ja osaamisesta. Niinpä kouluja pitäisi rohkaista ja kannustaa siihen, että niiden toimintamuodot, ilmapiiri ja organisaatio rohkaisisivat henkilökuntaa, nuoria ja ympäristöä osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Aktiivinen kansalaisuus edellyttää aktiivista lapsuutta ja nuoruutta. Perinteinen koulumalli odottaa oppilaan olevan passiivinen opetuksen kohde, joten osallistuminen ja mielipiteiden julkittaminen ei ole luontaista (Edu.fi. Koulun toimintakulttuuri. Nousiainen & Piekkari 2007, 23).

Tässä opinnäytetyössä pureudutaan koulumaailman vaikuttamiseen. Amissäättö on hanke, joka edesauttaa nuorten vaikuttamisen toteutumista ammattioppilaitoksessa. Hankkeessa Omnian ammattikoulussa käynnistetään oppilaskuntatoiminta, ja siitä tehdään toimivampi kuin mitä se oli ennen hanketta. Opinnäytetyössäni tutkin Omnian aktiivisten nuorten asenteita vaikuttamiseen, ja selvitän heidän mielipiteitään vaikuttamisesta koulussa strukturoidulla lomakehaastattelulla ja osallistuvalla havain-

noinnilla. Nuorten vastausten pohjalta rakennetaan johtopäätös siihen, miten toiminta saataisiin parhaiten käyntiin ja mitä sen kehittämisessä tulee ottaa huomioon. Opin- näytetyöni ja hankkeen jälkeen nuoret ovat olleet merkittävässä asemassa kehitettä- essä heidän omaa vaikuttamisen malliaan. He ovat saaneet positiivisen kokemuksen omista vaikutusmahdollisuuksistaan, ja saavat itse nähdä omien kättensä työn. Amissäätö-hanke käyttää keräämääni tietoa ajaessaan hanketta eteenpäin ja kehit- täessään sitä matkan varrella.

2 TAUSTA

2.1 Osallisuudesta

Osallisuus tarkoittaa sitä, että yksilö toimii tärkeänä osana jotakin yhteisöä tai ylipää- tään yhteiskuntaa. Osallisuuden kokemus vahvistaa ihmistä ja edistää hänen hyvin- vointiaan. Osana jotakin yhteisöä ihminen kokee olevansa tärkeä ja arvokas. Osalli- suus ei ole synnynnäistä, vaan kokemuksen kautta opittu asia. Aktiivinen kansalai- nen on tärkeä osa yhteiskuntaa, ja aktiivisuuteen tulee oppia jo koulunpenkiltä lähti- en. Koulu on otollinen paikka kasvatukseen, koska sen kautta tavoittaa koko ikäluo- kan.

Voimaantuminen tarkoittaa sitä, kun yksilö saa oman elämänsä näppeihinsä, ja ko- kee itse vaikuttavansa siihen ja sen tapahtumiin kuten haluaa. Kyse on luottamuk- sesta omiin taitoihinsa, ja kyvystä hallita omaa elämäänsä (Purra 2011).

Koulussa keskeisessä osassa aktiivisuuteen oppimisessa on oppilaskuntatoiminta. Se edistää nuorten demokratiataitoja ja kokemusta omista vaikutusmahdollisuuksis- taan jo kouluaikana. Oppilaskuntatoiminnan kautta ollaan osa yhteisöllisempää ja vaikuttavampaa koulun toimintakulttuuria (Opetusministeriön julkaisuja 2005:19, 5). Osallisuuden kokeminen tuo yksilölle tunteen hallinnasta ja oman itsensä tärkeydes- tä. (Sosiaali- ja terveysministeriö). Osallisuus antaa paitsi yhteisölle, myös yksilölle paljon tärkeitä kokemuksia. Oppilaskuntatoiminta on vaikuttamista ja osallisuutta parhaimmillaan; kasvatetaan lapsia ja nuoria pienestä pitäen siihen, että heillä on kyky saada aikaan, heillä on valta vaikuttaa omaan elämäänsä ja yhteisön hyvinvoin-

tiin. Heillä on tärkeä rooli kouluyhteisössä ja omassa elämässään vaikuttajana. Koulu on kuin koko yhteiskunnan miniatyyriversio, joten vaikuttamista on tärkeää päästä harjoittelemaan koulussa, jotta kynnys vaikuttaa vanhempana ei olisi niin kaukainen asia (Nousiainen & Piekkari 2007. 22-23).

Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen tärkeyttä korostaa se, että Suomen laissa on useassa kohtaa määritelty nuorten kuulemisen, osallisuuden ja oppilaskuntatoiminnan tärkeys:

Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. (Nuorisolaki 27.1.2006/72, [8 §](#))

Koulutuksen järjestäjän tulee varata opiskelijoille mahdollisuus osallistua koulutuksen kehittämiseen sekä kuulla opiskelijoita ennen opintoihin ja muihin opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavien päätösten tekemistä. (Laki ammattioppilaitoksista 21.8.1998/630 36 §)

Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, on opiskelijoista muodostuva oppilaskunta. Oppilaskunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja koulutyötä. Oppilaskunta käyttää opiskelijoiden puhevaltaa 36 §:ssä säädetyissä asioissa. (Laki ammattioppilaitoksista 21.8.1998/630 41 §)

Jotta todellinen demokratia olisi mahdollista, selkeät ohjeet ja rakenteet vaikuttamiselle on oltava. Näissä laeissa määritellään raamit nuorten kuulemiselle. Oppilaskunta on kanava, jonka kautta voidaan opetella toimimista osana suurempaa yhteisöä aidosti vaikuttamalla. Koska oppilaskuntavaikuttaminen koskee tiettyä pienempää yhteisöä eli koulua, voi vaikuttamisen konkreettiset tulokset olla helpommin nähtävillä, kuin vaikkapa äänestettäessä koko valtion asioista. Oppilaskuntatoiminta antaa hyvät valmiudet ja taidot vaikuttaa myös koulun ulkopuolella ja laajemmassa mitta-kaavassa, kun on saatu hyvä, voimaannuttava kokemus omasta vallasta ja hyödyllisyydestä. Osallisuuden mittarina toimii se, miten hyvin nuori itse pääsee sisälle rooliinsa olla tärkeä ja hyödyllinen osa oppilaskuntatoimintaa ja koulua (Nousiainen & Piekkari 2007. 23).

2.2 Omnia

Omnia on koulutuskuntayhtymä, joka järjestää monialaista ammatillista koulutusta Kauniaisissa, Espoossa ja Kirkkonummella. Opiskelijoita on noin 10 000, joista ammatillisessa koulutuksessa on 4000. Henkilökuntaa on yli 700. Ammattiopiston lisäksi Omniassa toimii aikuisopisto, oppisopimustoimisto, nuorten työpajoja ja Inno Omnia, joka on yrittäjien, osaajien ja opiskelijoiden kohtaamistapa. (Omnian ammattiopisto 2011. Tietoa Omniasta 29.10.2011)

Omniassa on tarjolla 19 perustutkintoa ja 36 koulutusohjelmaa. Erityistukea tarvitseville opiskelijoille on viidellä eli koulutuslallalla omat ryhmänsä, ja lisäksi tukea annetaan sitä tarvitseville ryhmästä riippumatta. Kaksoistutkinnon suorittaminen on mahdollista kaikissa koulutusohjelmissa, eli lukion ohessa voi opiskella myös Omniassa. Jos hakija jää ilman opiskelupaikkaa, voi hän hakea ammattiopistossa järjestettäviin lyhyempiin koulutuksiin, joista on hyötyä uudelleen hakiessa ja ammatillisessa kasvussa (Omnian ammattiopisto 2011. Koulutustarjonta).

Omniassa toimiva projektiryhmä on koordinoanut ennenkin nuorten hyvinvointia parantavia hankkeita. Hankkeita on rahoittanut yleensä Opetushallitus. Vuonna 2005 alkanut Ohjus-hanke pyrki tavoittamaan koulupudokkaita ja syrjäytymisvaarassa olevia etsivän nuorisotyön keinoin. Nuorille tarjottiin apua työnhakuun ja koulutukseen hakeutumiseen, ja heille annettiin henkilökohtaista ohjausta ja elämänhallintaohjeita. Tarkoitus oli nimenomaan saada yksilön avuntarve auttajan hyppysiin, ei pelkästään tarjota esitteitä ja puhelinnumeroja. Tarkoitus oli saada apu oikeasti nuoren tavoitettaviin. Näennäisestä avusta siirryttiin aitoon kohtaamiseen. Kohtaamispaikkana toimi Ohjuskeskus Espoossa, ja projektin jälkeen toimintaa jatkoi Ammattiraitti samalla ajatuksella. Hanke päättyi 31.12.2007. (Espoon seudun Ohjauskeskushanke 2005-2007).

Nitoja-hankkeessa keskityttiin myös nivelvaiheen nuoriin, ja kiinnitettiin erityistä huomiota ammattikoulusta työelämään siirtyviin, koska silloinkin kyseessä on eräänlainen nivelvaihe, jolloin nuori on vaarassa joutua tyhjän päälle, ellei työhaussa tärpää. Projektissa nuoria vahvistettiin sosiaalisesti ja päätavoitteena oli syrjäytymisen ehkäisy koulun arjessa. Jatkokoulutusmahdollisuuksista tiedotettiin ja työnhakua harjoiteltiin. Projektia vietiin eteenpäin työpajojen ja eri aiheita käsittelevien koulutusten

ja luentojen kautta. Kunnianhimoinen motto oli: ”Nitoo nuoret amikseen, opet ohjaukselliseen otteeseen ja niittaa kaikki duuniin!”. (Lygdman, 2010)

2.3 Oppilaskunta

Oppilaskunta on oppilaitoksen kaikista opiskelijoista koostuva elin jonka kautta opiskelija voi käyttää puhevaltaansa. Jokainen laitoksen opiskelija kuuluu siis automaattisesti oppilaskuntaan. Oppilaskunnan hallitus valitaan yleensä erikseen ja hallitus hoitaa päivittäiset asiat ja on näkyvillä sekä opiskelijoiden saatavilla. Esimerkiksi lukioissa laki vaatii oppilaskuntia, joten niitä ei tarvitse enää erikseen rekisteröidä. Jotta oppilaskunta voisi kerätä ja käyttää rahaa, se pitää rekisteröidä. (Opettajan verkkopalvelu Edu.fi viitattu 10.11.2011). Oppilaskuntatoiminta edistää nuoren ryhmätaitoja ja käsitystä demokratiasta. Osallisuus ei ole ihmiselle synnynnäistä, joten sen harjoittaminen ja tukeminen on hyvin tärkeää. (Opetusministeriö 2005:19).

Oppilaskuntaa ylempiä tahoja joiden puoleen kääntyä ja jotka valvovat opiskelijan oikeuksia nimenomaan ammattioppilaitosten puolesta, ovat SAKKI ry ja Suomen Opiskelija Allianssi Oy eli Osku ry.

Osku on toisen asteen opiskelijoiden perustama liitto, jossa opiskelijat itse ovat päätöksenteon ja toiminnan takana. Se on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton järjestö, jonka toimintaa on 116 oppilaitoksessa. Osku pyrkii vaikuttamaan positiivisesti opiskelijoiden mielipiteisiin ja näkemyksiin ammattikoulutuksesta ja työelämään siirtymisestä. Osku on ennen kaikkea harrastejärjestö. (Suomen Opiskelija-Allianssi Osku ry 2011. Osku.info. Viitattu 31.10.2011)

Kuva 1. Suomen opiskelija-allianssin logo

Sakki ry on Suomen ammattiin opiskelevien oma etujärjestö. Sakki on perustettu 1987 ja nykyään sillä on yli 100 000 jäsentä. Sakki pitää erityisesti huolta opiskelijoiden oikeusturvasta ja koulutuspolitiikasta, ja pyrkii kehittämään opintososiaalisia etuja. Se järjestää koulutuksia ja tapahtumia. Virallisilla Internet-sivuillaan Sakki mainostaa olevansa luotettava järjestö, jolla laajuutensa ja tunnettavuutensa vuoksi on vaikutusvaltaa päättäjiin. (Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto SAKKI ry 2011. Mikä on SAKKI. 31.10.2011)

Kuva 2. Suomen ammattiin opiskelevien liiton logo

2.4 Tietoperusta

Koska oppilaskuntatoiminta on laissa vaadittua, kyseisestä aiheesta löytyy paljon kirjallisuutta ja julkaisuja. Nuorten vaikuttamista sivuten on myös tehty useita opinäytetöitä, muun muassa Humanistisessa ammattikorkeakoulussa ja Jyväskylän ammattikorkeakoulussa.

Yksi minua eniten kiinnostava opinnäytetyö on kuitenkin Laurean opiskelijan tuottama opinnäytetyö ”Keski-uudenmaan ammattiopisto Keudan oppilaskuntien organisointi”. Keuda on samantyyppinen oppilaitos kuin Omnia. Sillä on esimerkiksi monta toimipistettä, ja oppilaskuntatoiminnan kanssa oli ilmeisesti suuria ongelmia. Keudassa jokaisella yksiköllä oli oma oppilaskuntansa, ja niiden aktiivisuus vaihteli huonosta hyvin huonoon. Opinnäytetyön kirjoittaja Erja Kärnä oli mukana pitkässä prosessissa, kun oppilaskuntatoiminta käynnistettiin ja sille luotiin uudet puitteet. Kyseessä on siis hyvin samanlainen aihe kuin itselläni.

Opinnäytetyöstä käy myös ilmi samankaltaisia ongelmia kuin Omniassakin: opettajien ja muun henkilökunnan negatiivinen asenne oppilaskuntatoimintaan, nuorten tunne huonosta mahdollisuudesta vaikuttaa ja kohderyhmän passiivisuus. (Kärnä Erja 2009. Keski-Uudenmaan ammattiopisto Keudan oppilaskuntien organisointi). Samankaltaisuutensa vuoksi tämä opinnäytetyö oli mielenkiintoista ja tarpeellista lukea. Lisäksi olin henkilökohtaisesti puhelinyhteydessä Kärnäan. Hän valotti minulle Keudan toiminnan kantavia voimia ja kertoi oppilaskuntatoiminnan käynnistämisen prosessista.

Opetusministeriökin on julkaissut yleisesti koulun hyvinvointiin ja osallisuuteen oppilaitoksissa liittyviä tutkimuksia ja tekstejä, joita voidaan pitää hyvin luotettavina alkuperänsä vuoksi. Yksi sellainen on Osallistuva oppilas – yhteisöllinen koulu – hanke.

Tutkin myös runsaasti nuorten osallisuutta käsitteleviä lähteitä. Lukemaani tietopohjaa oli helpompi soveltaa ja tutkia, kun olin osallistunut ryhmäytyspäivään ja seminaariin, sekä ollut yhteydessä projektipäällikköön sekä Humakin opiskelijoihin. Koke-muspohjan kautta oli helpompi ymmärtää ja pohtia lähteitäni.

3 AMISSÄÄTÖÖ

Amissäätö on Omnian hallinnoima ja Opetushallituksen rahallisesti tukema hanke, jonka päämuutostavoitteena on opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen

osallisuuden ja yhteisöllisyyden keinoin. Tarkoitus on käynnistää Omniassa oppilaskuntatoiminta, joka ei tähän mennessä ole kunnolla toiminut eikä vastannut opiskelijoiden tarpeita. Oppilaskuntatoiminta on lailla vaadittua, jotta nuorten kuuleminen toteutuisi aidosti. Osallisuuteen ei voida pakottaa eikä opettaa, mutta sille tulee tarjota puitteet toimia ja kehittyä (Nousiainen & Piekkari 2005).

Omnia on ennenkin hallinnoinut nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen ja osallisuuden keskittyviä hankkeita, mutta Amissäätö on ainoa laatuaan. Hankkeessa nuoria osallistetaan mahdollisimman paljon alusta lähtien, ja tarkoituksena on pysyvän toimintamuodon kehittäminen osaksi koulun arkea. Hanke luo loistavan mahdollisuuden jopa mullistaa koulun käytäntöjä, kun nuorten osallisuus ja vaikuttaminen nousevat merkittävään asemaan.

Hanke on laaja-alainen. Se vaikuttaa koulun passiivisiin opiskelijoihin, parantaa aktiivisten opiskelijoiden oloja ja rohkaisee asennemuutokseen opettajien ja muun henkilökunnan kohdalla. Matkan varrella on konkreettisia kehittämiskohtia ja pienempiä virstanpylväitä, joiden kautta hanke etenee. Amissäätö vaikuttaa koko Omniaan aina riviopiskelijasta opiskelijakunta-aktiiviin ja henkilökuntaan asti.

3.1 Mikä on Amissäätö?

Amissäätö-hankkeen ESR-hakemuksesta selviää, että lähes puolet ammattiin opiskelevista eivät tienneet kuinka vaikuttaa oman koulunsa asioihin. Jopa kolmasosa heistä koki, että heidän mielipiteitään ei oteta lainkaan huomioon kun koulutyötä kehitetään. Tähän ongelmaan Amissäätö-hanke siis pyrkii puuttumaan, jotta nuoret tulevaisuudessa kokisivat itsensä osaksi koulunsa päättäjiä ja pystyisivät aidosti tuomaan mielipiteensä julki. On tärkeää, että mielipiteet myös otetaan huomioon, eikä kuuleminen ole vain näennäistä. Konkreettisia tuloksia tärkeämpää on nuorten voimaannuttavat kokemukset kuulluksi tulemisesta (Nousiainen & Piekkari 2007. 23).

Omniassa hanketta toteuttaa projektipäällikkö Marja-Riitta Lygdman. Hankkeessa pyritään etenemään siten, että opiskelijat itse vaikuttaisivat mahdollisimman paljon. Hankkeeseen kuuluu konkreettisia toimenpiteitä, joiden kehittämisessä opiskelijat

ovat mukana. Hanketta esimerkiksi tehdään tutummaksi aloittaville opiskelijoille infopisteellä heidän ryhmäytyspäivissään. Lisäksi järjestetään hankkeen logosta suunnittelukilpailu, ja parhaaksi äänestetyistä tulee Amissäädön virallinen logo (Amissäätö – Projektissa tapahtunutta). Amissäätö saa näkyvyyttä koulun Internet-sivuilla ja hankkeelle perustetaan myös omat nettisivut.

Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia lisätään valitsemalla jokaisesta ryhmästä ryhmäedustaja, jonka tehtävänä on selvittää ryhmänsä mielipide asioihin ja viedä heidän kehittämisideansa tai ongelmansa eteenpäin. Edustajat kokoontuvat yksiköissään pohtimaan yhteisesti ryhmissä esiin nousseita asioita. Tapaamisia valvoo ohjaava opettaja. Ryhmäedustajat valitsevat koulutusyksikössään joukostaan edustajan, joka liittyy oppilaskunnan hallitukseen. Näin jokaisen opiskelijan ja koulutusyksikön- ja alan mielipiteet ja ideat saadaan kulkemaan eteenpäin, aina henkilökohtaiselta tasolta hallintoon asti. Ryhmäedustajat ovat esillä ja kaikkien tietoisuudessa, jotta heitä voi lähestyä helpommin. Tämänkaltainen rakenne on toimiva erityisesti suuremmissa kouluissa. Näin asioita hoidetaan oppilaalta oppilaalle opettajan tuella, kaikki vuorovaikutuksessa keskenään (Nousiainen, Piekkari. 15). Jotta tiedottaminen ja asioiden eteenpäinvieminen helpottuisi, perustetaan virtuaalinen vaikuttamisen pohja, joka tehdään tutuksi koko koululle opettajia myöden.

3.2 Tavoitteet

Hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat Omnian kaikki opiskelijat. Projektilla pyritään nimenomaan siihen, että jo valmiiksi aktiivisten opiskelijoiden lisäksi myös passiivisemmat opiskelijat saataisiin mukaan toimintaan, ja heillekin tulisi kokemus, että pystyvät vaikuttamaan omiin asioihinsa. Opiskelijoita pyritään aktivoimaan koulutusalasta, koulutusyksiköstä ja sukupuolesta huolimatta. Lisäksi jo valmiiksi aktiivisten opiskelijoiden oloja pyritään parantamaan siten, että oppilaskunta-aktiivisuuden vuoksi opinnot eivät kärsisi ja viivästyisi vaan aktiivisuus nimenomaan hyödyttäisi yksilöä opintopistein tai muilla keinoin. Välillisenä kohderyhmänä hankkeessa on opilaitoksen henkilökunta. Opettajien tulee nähdä oppilaskuntatoiminnan sekä nuorten vaikuttamisen hyöty ja tarve, jotta he eivät anna oppilaille sanktiota oppilaskuntatoi-

mintaan osallistumisesta. Henkilökunnan kohdalla siis rohkaistaan asennemuutokseen. Sitä kautta välittyy opiskelijoille mielikuva vaikuttamisen tärkeydestä ja toimintaan hyväksymisestä.

Hanke toimii vuoden 2011 alusta vuoden 2013 loppuun. Tarkoituksena on kehittää vaikuttamisen malli, jonka ideoimisessa opiskelijat ovat alusta asti mukana. Projektin aikana luodaan opiskelijoiden virtuaalityökalu osallisuuden ja yhteisöllisyyden helpottamiseksi. Sen avulla tavoittaa jokaisen Omnian opiskelijan, joten toimiminen ja tiedottaminen kävisi helposti. Verkkoon siirtyminen ja opiskelijoiden mukana oleminen alusta asti helpottaa sitä, että virtuaalityökalusta ja hankkeesta ylipäätään tulee enemmän nuorten itsensä näköinen, jolloin se on kohderyhmälle houkuttelevampi. Nuoret viettävät vapaa-aikaansa paljon sosiaalisen median parissa ja verkossa muutenkin, joten virtuaalisen pohjan perustaminen on erityisen tärkeää, jotta se saadaan nuorten ulottuville.

Henkilökunta suunnittelee tiiviissä yhteistyössä opiskelijoiden kanssa aktiivipolun ja toteuttavat sitä käytännössä. Näin nuoria kuullaan tässäkin työvaiheessa, mutta heillä on selkeä vuorovaikutus ja tuki opettajista ja muista aikuisista. Aktiivipolku sisältäisi ryhmäedustajien valinnan, toimipistekokoukset, opiskelijakunta- sekä tutortyön sekä niiden sisällyttämisen opintoihin. Eli miten jo valmiiksi hyvin aktiiviset opiskelijat hyötyisivät kaikkein eniten opiskelija-aktiivisuudestaan sen sijaan, että opinnot viivästyisivät. Kun mallia on käytännössä testattu, sitä pyritään kehittämään ja mallintamaan oppilaitosten arkikäyttöön. Ideaalitalanne olisi, että opiskelijat saisivat jo itse oman opiskelunsa aikana nähdä vaikuttamisensa tulokset, joiden eteen ovat nähneet vaihua. Näin he saisivat kokemuksen mielipiteidensä tärkeydestä ja vaikuttamisensa voimasta. Kun aktiivipolku on virallisesti hyväksytty, opettajat sitoutuvat sen noudattamiseen ja ymmärtävät paremmin sen, että aktiivinen opiskelija ajaa koko oppilaitoksen etuja. Se tarkoittaa sitä, että tunneiltakin täytyy joskus olla pois yhteisen edun nimissä. (Amissäätö, ESR-hakemus s.3, Lygdman 2011)

Hankkeen jälkeen näennäinen kuuleminen on vaihtunut aidoksi nuorten osallistumiseksi ja vaikuttamiseksi. Opiskelijoilta tulevia asioita nostetaan esille ja niitä konkreettisesti kehitetään opiskelijoiden kanssa, mahdollisuuksien mukaan heidän omana koulutusaikanaan. Myös tiedonkulusta pidetään paremmin huolta; kehittämiskohteen

tilanteen edistymisestä tiedotetaan opiskelijoille ja henkilökunnalle. Tavoitteena on, että jokainen opiskelija tietää, miten vaikuttaa omaan opiskeluunsa ja oppilaitoksensa toimintaan. Vaikuttamisen kanavat ovat kaikille avoinna ja opiskelijat ovat niistä tietoisia. Opiskelumotivaatio lisääntyy kasvavan yhteisöllisyyden ja koulutusalojen välisen yhteistyön vuoksi. Osallisuus ja yhteisöllisyys on luonnollisena osana koulun toimintamalleja ja arkea. (Amissäätö ESR-hakemus, s. 8)

3.3 Minä osana hanketta

Minun osuuteni Amissäädössä, eli tämän opinnäytetyön tarkoitus oli pohtia oikeanlaista tapaa käynnistellä oppilaskuntatoiminta Omniassa ryhmäedustajien kautta. Selvitin yhteisöllisyyden merkitystä valituille ryhmäedustajille ja vaikuttamisaktiivisuuteen. Selvitin nuorilta itseltään heidän motivaatiotaan nostattavia tai heikentäviä seikkoja. Tutkin sitä, mitä olisi tehtävä jotta vaikuttaminen voisi toteutua mahdollisimman tehokkaasti ja aidosti Omniassa ryhmäedustajien kautta. Miten nuoret näkevät Omnian nuorten kuulemisen tilanteen ja tulevaisuuden? Mitä on vielä tehtävä?

Näitä kysymyksiä olen lähestynyt nimenomaan oppilaiden, ryhmäedustajien kautta. Jos toiminnasta halutaan saada nuorille houkuttelevaa ja nuorten näköistä, on heidän oltava alusta asti mahdollisimman paljon mukana. Nuorista koostuu oppilaskunnan hallitus ja koulun arjen vaikuttaminen. Siispä tahdoin saada selville nuorten mielipiteen ja heidän näkemyksensä toiminnan kehittämiseen ja uudenlaisten rakenteiden luomiseen. Siitä on mielestäni hyvä lähteä, kun vaikuttamisen mallia kerran nuorille itselleen luodaan.

3.4 Yhteistyökumppanit

Opetushallituksen rahoittama Amissäätö-hanke tekee yhteistyötä Sakin ja Oskun lisäksi muidenkin tahojen kanssa, kuten Porvoon Ammattioppilaitos Amiston ja Oulun ammattioppilaitos Osaon (Osao 2011, Amisto 2011). Näin jaetaan näkemyksiä ja kokemuksia vertaislaitosten kanssa.

Yhteistyötä toteutetaan myös samansuuntaisten hankkeiden kanssa, kuten Voimalinja, Esteetön Amis, KOLVI OY – hankkeet. Omniassa on tehty paljon projektitöitä ja puututtu muun muassa nivelvaiheen nuorten tilanteeseen, joten hankkeiden parissa tehtävä yhteistyö on tärkeää.

Humanistinen ammattikorkeakoulu on myös osana hanketta. Amissäätö tarjoaa ammattikorkeakoulun opiskelijoille käytännön oppimiskokemuksia osana opintokokonaisuuksia, sekä opinnäytetyö- ja hankemahdollisuuksia. Opiskelijat olivat ryhmäytymässä ryhmäedustajia syksyllä 2011 ja minä tein opinnäytetyöni nuorten mielipiteen esiin nostamisesta Amissäädössä. On mahdollista, että yhteistyö jatkuu vielä kehittämisprojektin tai muunlaisen oppimisen mahdollistajana Humanistisessa ammattikorkeakoulussa.

4 TUTKIMUSTAPA JA AINEISTONKERUU

Keräsin aineistoa pääasiassa kahdella tavalla. Todella tärkeä käytännön aineistonkeruutapa oli ryhmäytyksen havainnointi ryhmäedustajien toimintapäivässä syksyllä 2011. Humanistisen ammattikorkeakoulun sosiaalisen vahvistamisen opintokokonaisuutta suorittavat opiskelijat järjestivät toiminnallisen päivän Omnian Kirkkokadun kampuksen ryhmäedustajille. Olin paikalla kuuntelemassa ja tekemässä havaintoja osallistuvalla menetelmällä nuorten asenteista ja ideoista.

Toinen keino kerätä aineistoa oli kaikille Omnian ryhmäedustajille suunnattu Webropol-kysely. Rakensin kyselyn osittain ryhmäytyspäivän havainnoinnin perusteella. On tärkeää, jotta nuoret ovat vaikuttamassa jo vaikuttamismallia luodessa. Siksi minua kiinnostivat nimenomaan ryhmäedustajien asenteet, mielipiteet ja kehittämisideat toiminnalle. Kysely ja havainnointi paikan päällä tukivat toisiaan ja toimivat lomittain yhdessä aineistonkeruutapana.

Näiden lisäksi osallistuin kokouksiin ja seminaariin, joissa kartoitimme joko yhdessä opettajani ja projektipäällikön kanssa, tai itsekseni ajatustasolla opinnäytetyöni suun-

taa. Työni punainen lanka on löytynyt matkan varrella, ja koen sen hyväksi, koska siten olen löytänyt tärkeimmän aineiston, jota Amissäätö-hanke tarvitsee.

Samankaltaisia tutkimuksia etsiskellessäni törmäsin Erja Kärnän opinnäytetyöhön ”Keski-Uudenmaan ammattiopisto Keudan oppilaskuntien organisointi”. Olin yhteydessä Kärnäsen hänen opinnäytetyönsä tiimoilta saadakseni näkökulmia Omnian samantyyppiseen tilanteeseen. Toteutin tiedonkeruun vapaamuotoisena teemahaastatteluna puhelimitse.

4.1 Kohtaamisia

Tapasin keväällä 2011 pariin otteeseen projektipäällikkö Marja Riitta Lygdmanin ja projektiasiantuntija Päivi Saaren. Heidän kanssaan keskusteltiin työstäni sekä Amis-säädön tilanteesta ja tarpeista. Selkeämpi suunta opinnäytetyölleni muodostui kuitenkin vasta tiiviillä sähköpostittelulla syksyllä. Työni edetessä olin useasti yhteydessä Lygdmaniin kyselyn ja muun aineiston tiimoilta.

Tapaamisten lisäksi osallistuin Amissäätöä koskevaan seminaariin, jossa keskusteltiin nuorten vaikuttamisesta ja saatiin mallia lukioden oppilaskunnista. Paikalla oli monien yhteistyötahojen edustajia ja seminaarissa käyty yleinen keskustelu innoitti minua kovasti. Seminaarissa esiteltiin lukioden toimivaa oppilaskuntatoimintaa, pohdittiin syitä toimimattomuudelle ja keskusteltiin paneelissa.

Näiden tapaamisten ja kohtaamisten aikana kypsyttelin ideaa opinnäytetyöstä ja seurasin viereltä Amissäätö-hankkeen etenemistä. Samalla löytyi pikkuhiljaa näkemys siitä, että nimenomaan ryhmäedustajien mielipiteet tulevat olemaan keskeinen osa opinnäytetyössäni.

4.2 Ryhmäytyspäivä

Silmiä avaava aineistonkeruutapa oli, kun osallistuin Humakin opiskelijoiden järjestämään ryhmäytyspäivään. Päiviä järjestettiin kaksi, ja itse olin mukana Kirkkokadun yksikön ryhmäedustajien päivässä havainnoimassa toiminnan kautta nousevia ajatuksia ja asenteita. Havainnointi on hyvä aineistonkeruutapa silloin, kun tutkitaan vuorovaikutussuhteita tai tilanteita, jotka voivat alati muuttua tai ovat ennalta-arvaamattomia (Hirsjärvi, Remes & Sarjavaara 2004, 202). Eskolan & Suorannan (2001, 100) mukaan havainnointitapoja on neljä, joista osallistuva havainnointi on lähimpänä omaa tapaani. Osallistuvassa havainnoinnissa tutkija osallistuu toimintaan ulkopuolisena tarkkailijana. Siten päivässä toimin; osallistuin keskusteluun ja esitin lisäkysymyksiä, mutta muutoin annoin nuorten itse ryhmäytyä keskenään ja nostaa esille heitä itseään eniten askarruttavia asioita. Toimin ulkopuolelta mutta olin silti läsnä.

Tilaisuuden alussa oli ryhmäyttäviä ja innostavia leikkejä, jonka jälkeen sekalaisissa ryhmissä pohdittiin koulun kehittämiskohteita ja keinoja niiden parantamiselle. Samalla nuoret pohtivat ryhmäedustajien tehtäviä ja mahdollisia kehittämiskohteita toiminnalle. Toisin sanoen jäänmurtajaleikkien kautta siirryttiin vakavampaan asiaan, ja kokemukset purettiin. Sen jälkeen päivä koottiin vielä yhteen muutamalla leikillä ja loppuyhteenvedolla.

Päivä alkoi varsin myrtyneessä tunnelmassa: opiskelijat eivät uskoneet tapaamisesta koituvan mitään hyötyä ja olivat ärtyneitä huonoihin vaikutusmahdollisuuksiinsa. Päivän edetessä ja loppuleikkien jälkeen kuitenkin nuorilta kysyttäessä he olivat kokeneet päivän mukavaksi ja hyödylliseksi, joskin pientä skeptisyyttä oli ilmassa. Jurottavat ilmeet olivat vaihtuneet hymyiksi ja asioista keskusteltiin hyvässä hengessä. Päivän jälkeen keskustelin ohjaajien eli Humakin opiskelijoiden kanssa heidän näkemyksistään Omnian tilanteesta. Havainnointi päivässä oli opinnäytetyöni kannalta hyvin tärkeää, jotta pystyin peilaamaan kyselyni vastauksia käytäntöön ja havainnoimaan vallitsevaa asenneilmapiiriä.

4.3 Kysely

Yksi tärkeimmistä aineistonkeruutavoistani on Webropolilla toteutettu strukturoitu laadullinen tutkimuskysely Omnian ryhmäedustajille. Strukturoitu haastattelu oli valintani sen vuoksi, että haastateltavia oli monta ja kartoitettavina olivat asenteet ja mielipiteet. Tahdoin nimenomaan nuorten näkemyksen Omnian tilanteeseen, koska kysehän on toisen asteen opiskelijoiden osallistamisesta, ja muutoksen on lähdettävä heistä itsestään. Tahdoin kartoittaa heidän asenteitaan sekä ideoitaan ryhmäedustustoiminnan kehittämiseksi. Minua kiinnosti ryhmäedustajien mielipide siitä, missä vika piilee, kun oppilaskunta ei ole aiemmin ottanut tulta alleen.

Keskeinen osa kyselyssäni oli myös kartoittaa nuorten omaa valmiutta tehdä havaituille epäkohdille konkreettisesti jotain. Kysymysten kautta yritin myös selvittää yhteisöllisyyden ja henkilökemioiden vaikutusta osallisuuteen. Jotta tulos olisi kattava, pyrin lähettämään kyselyn mahdollisimman monelle ryhmäedustajalle ja kannustamaan heitä vastaamaan siihen, sekä pitämällä kyselyn mahdollisimman lyhyenä.

Eräs keskeinen osio kyselyssä oli muutama avoin kysymys, joissa nuoret vapaan sanan kautta saivat määritellä tuntemuksiaan ja kokemuksiaan vaikuttamisesta ja yhteisöllisyydestä, sekä niiden yhteydestä. Kysyin suoraan kyselyssä heidän ideoitaan kehittämiseksi ja mielipiteitä siihen, mitä jatkossa pitäisi tehdä paremmin ja mitä he itse olisivat valmiita tekemään.

Kyselyyn osallistuvat ryhmäedustajat ovat jo valmiiksi hieman aktiivisempia vaikuttajia kuin riviopiskelijat, koska ovat edustustehtävissä ja vaivautuneet vastaamaan vaikuttamiskyselyyn. Se saattaa vaikuttaa tuloksiin, ja se on otettu huomioon vastauksia analysoitaessa.

5 TULOKSIA

Nuorten oma näkökulma ja osallisuus ovat mielestäni erityisen tärkeitä, kun Omnia perustetaan opiskelijoille uutta vaikuttamisen mallia. Jos toiminnasta halutaan saada tehokasta, sen täytyy olla nuorten näköinen ja heille houkutteleva. Mielestäni se saavutetaan kun nuoret ovat itse heti alusta asti mahdollisimman paljon mukana.

Silloin toiminta tuntuu nuorille omalta eikä jostain ylemmältä taholta tulevalta määräykseltä. Sen vuoksi eräänä tärkeimpänä painopisteenä opinnäytetyössäni olikin nuorille osoitettu kysely ja heidän mielipiteidensä ja asenteidensa kartoittaminen Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden järjestämässä ryhmäytyspäivässä. Nuorten oma ääni on saatava kuuluviin entistä paremmin. Opinnäytetyöni tekemisen varrella olen saanut kokemuksen, että Omnian ryhmäedustajat ovat valveutuneita nuoria, jotka vain tarvitsevat toimivat rakenteet toimintansa edistämiseksi.

5.1 Kyselystä nousseita havaintoja

Kyselyni tulokset ilmentävät mielestäni selkeästi sen, mitä nuoret Omniassa tarvitsevat, jotta oppilaskuntatoiminta ja ryhmäedustajuus saadaan toimimaan. Vastauksia kertyi 34, joka on kattava määrä, jotta tuloksia voidaan pitää luotettavina. Toiminta ei ole vielä kovin organisoitua, joten sen vuoksi kyselyä ei voitu toteuttaa vaikkapa oppitunnilla laajemman vastaajamäärän varmistamiseksi. Piti vain luottaa siihen, että mahdollisimman moni löytää kyselyn sähköpostistaan ja vastaa siihen. Saatekirjeeksi kirjoitin nuoria puhuttelevan, lyhyen tekstin joka motivoisi vastaamaan. Vastaajia oli molemmista sukupuolista ja kaikilta kampuksilta.

Kaikki vastaajat tiesivät edes jonkin verran ryhmäedustajan tehtävistä, ja ainoastaan kolme vastanneista ei halunnut olla ryhmäedustaja. Joka ikinen vastaaja koki ryhmänsä mielipiteen tärkeäksi ja oli valmis näkemään vaivaa sen selvittämiseen. Moni oli maininnut sen avoimissa kysymyksissä myös omaansa paljon tärkeämmäksi.

”hyvä yhteishenki luokissa ja koko koulussa perustuu siihen, että kaikkien mielipiteitä kuunnellaan”

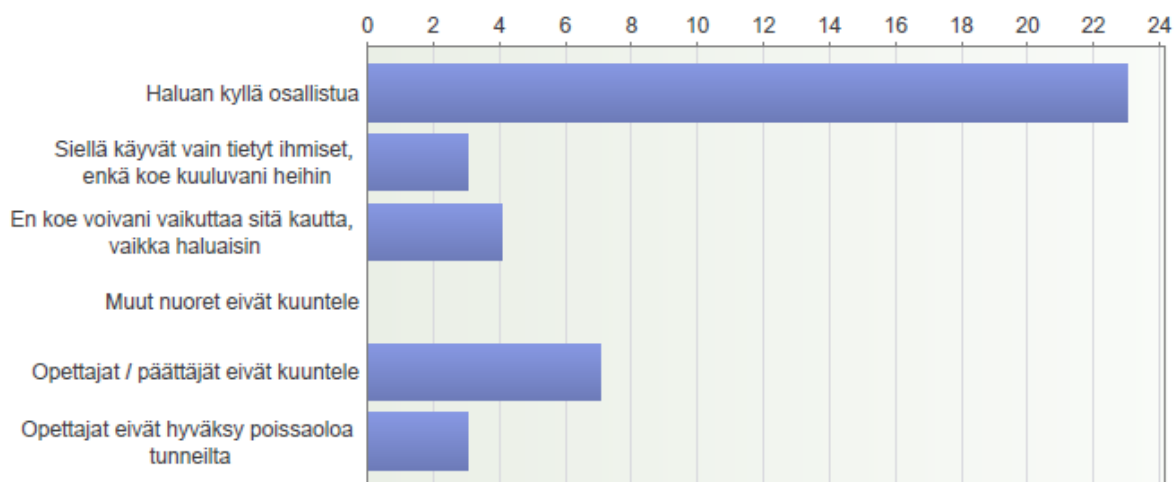
”Jos itse toivon mielipiteeni otettavan huomioon, otan itse myös toisten ja toiminnan oman ryhmän kanavana”

”totta kai, ryhmäedustajana näen ryhmäni mielipiteet omiani ensiarvoisimmiksi. Miksi? En näe diktatuuria toimivana vaihtoehtona pidemmällä tähtäimellä”

”koska muiden mielipiteet saattavat erota omistani ja heidän kautta voi saada eri näkemyksen johonkin asiaan”

Kysyttäessä motivaattoria ryhmäedustajan tehtäviin vastausvaihtoehdoista suurimman suosion sai lähes tasapuolisesti tiedon lisääminen tehtävistä, opintopisteet toiminnasta ja hyvä ryhmähenki edustajien kesken. Sen lisäksi ehdotettiin jonkinlaista todistusta osallistumisesta, jotta sen voisi hyödyntää vaikka CV:een. Näin nuori saisi osallisuudestaan suoraa hyötyä myös tulevaisuudessa.

Kun kysyttiin sitä, miksei ryhmäedustaja välttämättä haluaisi osallistua edustajana toimimiseen, vastaukset olivat kovasti sitä, mitä ennenkin. Opettajien asenne oli suurin motivaation tappava tekijä. Positiivista vastuksissa oli, että 23 kertaa oli vastattu, että toimintaan kyllä halutaan osallistua. Lisäksi kukaan vastaajista ei kokenut, että vertaisopiskelijat eivät kuuntelisi häntä.

Kuva 3. En haluaisi osallistua ryhmäedustajien tai oppilaskunnan toimintaan, koska:

Paljon esille tuli myös moninaiset informaatiokatkokset, jonka seurauksena tieto ryhmäedustajan tehtävistä tai pidettävistä kokouksista oli puutteellista. Parannusehdoksina nuoret itse näkivät tekstiviestiketjun tai sähköpostilistan.

Uusia tuttavuuksia ja ryhmähengen edistämistä pidettiin myös tärkeänä motivaation lisääjänä. 24 vastaajista eli kaksi kolmasosaa koki, että ryhmäedustajuus olisi mukavampaa, jos tuntisi muut edustajat paremmin. Lisäksi toivottiin selkeitä raameja toimintaan, kuten kokousmuistiot ja asialistat, sekä säännöllistä kokoustiheyttä. Motivaatiota lisääviä tekijöitä nuoret listasivat useita aina kokousten mehutarjoilusta suuriin rakenneuudistuksiin asti.

”keskusteltavien aiheiden luettelo (että ehtii miettimään mielipiteitä ks asiaan ennen kokousta), kokous vähintään neljä kertaa vuodessa (ettei ehdi unohtamaan sitä vastuuta, missä on mukana, kun on lupautunut ryhmäedustajaksi). ”

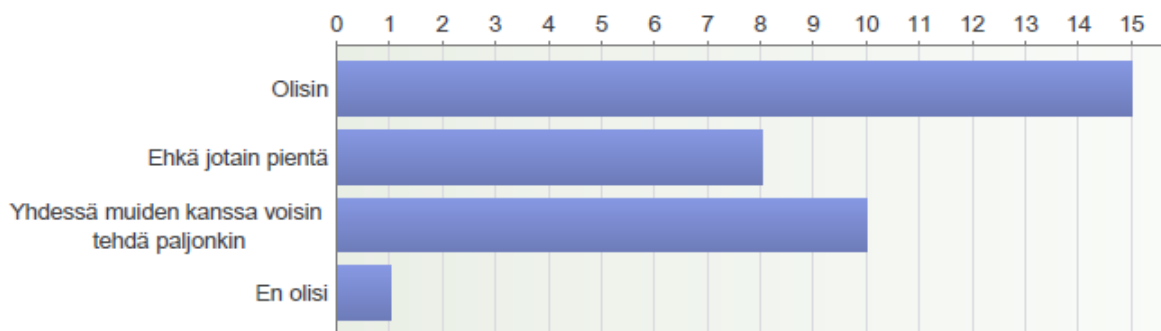
”esimerkiksi vain ryhmäedustajille kohdennetut edut esim. keilailua, leffalippu- ja yms. Sellaista mistä olisi hyötyä koulun ulkopuolellakin ja jaksaisi jatkamaan.”

”Asioille oikeesti tapahtuis jotain”

”Ryhmäedustajien yhteenkuuluvuuden tunne”

”Kokouksia kerran kuussa ja kerrottaisiin mitä koulussa tapahtuu”

Aiemmin mainitsin, että nuoret kokivat opettajan tehtäväksi monet vaikuttamisen konkretiaan liittyvät asiat, kuten kirjalliset työt tai asioiden eteenpäinviemisen. Kyseeseen vastanneet kokivat kuitenkin olevansa valmiita ainakin yhdessä toisten kanssa tekemään toimenpiteitä kehityskohteidensa eteen. Ainoastaan yksi vastanneista ei olisi ollut valmis näkemään vaivaa sen eteen, että nuorten ääni saataisiin kuuluviin. Vastauskaaviossa tulee myös jälleen esille se, kuinka paljon ryhmäytyminen ja ryhmässä toimiminen vaikuttaa motivaatioon tehdä asioita.

Kuva 4. Olisitko valmis näkemään vaivaa, jotta nuorten ääni saataisiin kuuluviin?

5.2 Ryhmäytyspäivästä havaintoja

Yhteisöllisyys ja nimenomaan nuorten oma näkemys ja ehdotukset olivat painopisteinä opinnäytetyössäni. Yhteisöllisyys on ihmisen perustarve. Tunne kehittyy ryhmään kuuluvalla ihmiselle, ja yksilön identiteetti vaikuttaa ryhmään ja päinvastoin. Hyväksi koettuun ryhmään kuuluminen nostaa yksilön itsetuntoa, kun taas huonoon ryhmään kuuluminen saattaa heikentää sitä. Yhteisöllisyys kasvattaa yksilön sosiaalista pääomaa, ja on näin äärimmäisen tärkeää (Kumpulainen. Mielenterveyttä yhteisöllisyydestä). Webropolilla rakennetun kyselyni ja havainnointini yhtenä lähtökohtana on ollut nuorten asenteiden ja motivaation sekä niiden syiden selvittely.

Kirkkokadun ryhmäedustajien ryhmäytyspäivässä nousi heti esille nuorten turhautuminen vaikutusmahdollisuuksiensa puutteesta. Yksi opiskelija jopa lähti tilaisuudesta ennen kuin yhtään harjoitusta ehdittiin tehdä, koska ei uskonut hyötyvänsä siitä mitenkään. Muutamien tunnelmannostatusleikkien ja koulutusalaesittelyjen jälkeen edustajat kokoontuivat ryhmiin pohtimaan koulunsa kehittämiskohtia ja ryhmäedustajuutta. Pohtimisten pääkohdat käytiin yhteisesti läpi, ja niistä nousi kehittävää keskustelua. Lopuksi vielä koottiin palaute päivästä arvopuntarijanalla, eli osallistujat vastasivat palautekysymyksiin sijoittumalla seisomaan kyllä-ei-janalle, ja perustelemalla, miksi valitsi juuri sen paikan. Lopun palautejana oli loistava, koska siinä pystyi saamaan kokonaisvaltaisen käsityksen yleisestä asenneilmapiiristä. Lisäksi se herätti vielä keskustelua päivästä ylipäättään, joten sain hyvän kokonaiskuvan siitä, kuinka hyödyllisenä nuoret ryhmäytystä pitivät. Havainnointia tuki kyselyni.

Kokemus oli minulle varsin positiivinen, koska nuorilla tuntui olevan realistinen käsitys siitä, mihin voisivat vaikuttaa ja heillä oli oikeita parannusehdotuksia huomaamilleen epäkohdille. Heitä kiinnosti koulun hyvinvointi ja jopa koulun imagon ylläpitäminen. Nuoret antoivat hyvin konkreettisen esimerkin, johon tahtoisivat vaikuttaa: Espoo on savuton kunta, joten koululla ei ole tupakkapaikkaa. Tämän vuoksi koulun edustalla, eli kadun puolella, on aamuisin ja välituntisin valtava määrä nuoria tupakalla. Katu on myös hyvin siivottoman näköinen tumppien johdosta. Nuoria huoletti se, minkälaisen kuvan tämä ammattioppilaitoksesta antaa, varsinkin kun siellä opiskelee myös alaikäisiä. Nuorten parannusehdotus tähän oli epävirallinen tupakkapaikka koulun takana. He toivoivat siihen tukea koululta roskiksen, katoksen tai tuhkakuppien muodossa. Nuoret siis tiedostivat ongelman, ja heillä oli ehdotus sen ratkaisemiseksi. Muitakin valmiita kehityskohtia ja ratkaisumalleja heillä oli, liittyen esimerkiksi ruokailuun ja työsaleihin, sekä muihin koulun arjen toimivuutta koskeviin seikkoihin.

Ryhmäedustajuuttakin nuoret pohtivat varsin järkevästi. Suurelle osalle oli vielä aika epäselvää, mikä ryhmäedustaja oikeastaan on ja mitä sen tehtäviin kuuluu. Paikalla olleet nuoret arvioivat, että tiedotus kyseisestä päivästäkin oli epäonnistunut, koska paikalla ei ollut läheskään kaikki. Tämä pitikin paikkansa sen mukaan, miten nuoret vastasivat myöhemmin kyselyyn. Ehdotuksia epäkohtien parantamiseen tuli, esimerkiksi sähköpostilista tai opiskelijoiden intranet Wilman hyödyntäminen. Facebook koettiin hyväksi, valmiiksi ympäristöksi jonka kautta pitää yhteyttä. Ongelma sen kohdalla oli, että nuoret eivät pitäneet ajatuksesta, että jonkun olisi pakko luoda profiili Facebookiin, tai että heidän vapaa-aikaansa häiritsisi ryhmäedustajuus omassa sosiaalisessa mediassaan. Virtuaaliselle vaikuttamisen pohjalle on siis selkeä tarve.

Edustajat oli valittu eri keinoin, toiset arpomalla ryhmänsä keskuudesta, toiset äänestämällä ja osat oman kiinnostuksen vuoksi. Näkemyksiä ryhmäedustajatoiminnasta löytyi yhtä monta, mutta eniten esiin nousi tietämättömyys siitä, mikä itse asiassa on ryhmäedustaja.

Eräs erityisesti esiin noussut seikka oli opettajien asenne. Ilmeisesti oppilaskuntatoiminnasta vastaava opettaja oli usein vaihtunut, jolloin todellista sitoutumista tehtävään ei ollut ollut. Nuorten kokemus oli, että asioista kyllä puhuttiin, mutta ne eivät

todellisuudessa koskaan edenneet keskustelua pidemmälle. Nuoret kaipasivat kovasti opettajaa asioidensa edistäjäksi. Kysyttäessä, olisivatko he valmiita itse laatimaan vaikkapa virallisen esityksen tai asiakirjan jonkin asian edistämiseksi, yleinen mielipide oli, että se on opettajan tehtävä. Jonkinlaista passiivisuutta ja auktoriteetin tarvetta sitä parantamaan ilmassa siis oli. Ilmoille esitettiin myös toive selkeistä kokouspöytäkirjoista ja muista virallisista puitteista toiminnan helpottamiseksi.

Yksi jo ryhmäytyspäivässä ilmi tullut toive oli ohjaavan opettajan pysyvyys ja sitoutuminen tehtävään. Sama asia nousi esille myös kyselyn vastauksissa. Nuoret seuraavantuivat ryhmäytyspäivässä siitä, kun opettajat lähtivät tilanteesta toimintojen ajaksi. Se oli kyllä ohjaajien puolelta suunniteltua, jotta nuoret saisivat rauhassa purkaa tuntojaan ja olla vapautuneemmin, mutta nuoret antoivat tästä kriittistä palautetta. He kokivat tilanteen vain niin, että jälleen kerran asioista puhuttiin ja paljon luvattiin, mutta todellisuudessa keskustelu jäi taas seinien sisäpuolelle, eikä ketään aikuisia oikeasti kiinnosta. Jonkinlainen auktoriteetin tarve ilmenee myös kyselyn avoimissa vastauksissa: nuoret kiittelivät minua kyselyn tekemisestä ja kokivat sen alkusysäyksenä sille, että jotakin on tapahtumassa, vaikka kyseessä oli vain kysely verkossa, eikä mikään konkreettinen muutos heidän kouluarjessaan.

Vaikka sitoutuneen opettajan tarve oli ilmeinen, uskon että sellaisen löydyttyä ja selkeiden toiminnan raamien synnyttyä nuorten ohjauksen tarve saattaisi pienentyä. Kun edustajat saivat kokemuksen, että asiat todella etenevät, ja heillä on selkeät ohjeet kuinka toimia, motivoituneisuus kasvaisi ja sitä myöden myös itsenäisyys. Toki aina uusien edustajien liittyessä mukaan toimintaan olisi opettajan tarve paikoitellen suurempi. Ylipäättäänkin koulujen toimintakulttuurin tulisi toimia niin, ettei päätöksiä tee yksin aikuinen, mutta ettei oppilaskaan joudu yksin toimimaan mielipiteidensä ja ideoidensa esille tuojana. Nuoret kaipaavat aikuista kulkemaan rinnalla ja antamaan tukea, kun sitä tarvitaan (Nousiainen & Piekkari 2007. 24). Oppilaiden ja opettajien välinen yhteistyö on avain toimivan oppilaskuntatoiminnan takana (Opetusministeriön julkaisuja 2005:19. 17).

5.3 Kokemuksia Keudasta

Olin yhteydessä Erja Kärnäen ensin sähköpostitse ja sitten puhelimitse. Kärnä teki opinnäytetyönsä 2009, ja se käsitteli oppilaskuntatoiminnan käynnistämistä koulutuskuntayhtymä Keudassa. Nykyään Kärnä toimii oppilaitoksessa opiskelija-asioiden päällikkönä, eli on edelleen vahvasti läsnä oppilaskuntatoiminnan edistämisessä ja ylläpitämisessä.

Puhelinkeskustelussa Kärnä nostaa erityisesti esille henkilökunnan asenteen merkityksen ja oppilaskuntaa varten perustettujen toimien tärkeyden. Keudassa on monta eri toimipistettä, joilla ennen oli yksi yhteinen oppilaskunnan hallitus. Tällaisessa mallissa riviopiskelijan kuuleminen on kuitenkin hyvin vaikeaa ja lähes mahdotonta, joten hallitus toimii lähinnä yleisellä tasolla, eikä yksittäisen opiskelijan mielipiteitä ja tarpeita huomioiden. Siksi jokaiselle toimipisteelle perustettiin oma nimetty oppilaskuntansa, joita jokaista ohjaa toimipaikan yhteyshenkilö, eli opettaja. Yhteyshenkilöt kokoontuvat vähintään kahdesti vuodessa vertaistuen ja tiedottamisen merkeissä. Yhteyshenkilöiden toimintaa ohjaa ja valvoo Kärnä itse.

Kysyin Kärnältä toiminnan kantavaa voimaa ja sitä, tarvitsiko oppilaita jollain tavalla erikseen aktivoida oppilaskuntatoimintaan. Hän painotti sitä, että kun yhteyshenkilö oli aktiivinen, myös toimipaikan oppilaskunta oli aktiivinen, eikä nuoria itseään tarvinnut millään muulla tavoin aktivoida. Aikuisen rinnalla kulkemisella on siis erityisen suuri merkitys toiminnan jatkumisessa (Kärnä 2011).

Kärnä kertoi myös erään tärkeän seikan, jonka vuoksi Keudan oppilaskuntatoiminta on hänen mukaansa nykyään vakiintunutta ja toimivaa. Opiskelija-asioiden päällikön uusi virka mahdollisti yhden henkilön keskittymisen asiaan. Samantyyppinen virka on myös Omniassa, mutta se ei sisällä oppilaskuntatoiminnan organisoimista.

6 JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Tässä osuudessa vedän yhteen tekemäni havainnot ja nostan esille opinnäytetyöni aikana keskeisimmiksi nousseet asiakokonaisuudet. Teoriapohja, havainnointi ja kysely muodostavat yhdessä tutkimusperustani, jonka pohjalta olen johtopäätökset

tehnyt. Kokonaisuudet ovat olleet tiuhassa vaikutuksessa keskenään ja toinen havainto tukenut toista, joten en lähtenyt erittelemään johtopäätöksiä toisistaan, vaan kokosin ne tiiviiksi yhteenvedoksi.

Ryhmäedustajuuden keskeisimmät kehittämiskohteet ryhmäedustajien näkökulmasta nousivat selkeästi esille kyselyn ja havainnoinnin pohjalta. Osa havainnoista oli jo selvitetävissä Amissäädön ESR-hakemuksesta tai muista taustadokumenteista, mutta koska kyseessä on kehittämiskohteena olevien nuorien omat havainnot ja mielipiteet, koen tärkeäksi tuoda ne julki. Uusiakin havaintoja joukossa on runsaasti, ja erityistä antia ovat nuorten konkreettiset kehittämisen kohteet ja ratkaisut niihin.

6.1 Kyselystä ja havainnoinnista nousseet johtopäätökset

Kyselyn ja ryhmäytyspäivän havainnoinnin perusteella nuoret toivovat selkeitä ohjeita ja vakiintuneita käytäntöjä ryhmäedustustoimintaan. Edustajien tulisi kokoontua aina tietyin väliajoin, jotta nuorten sitoutuminen toimintaan olisi helpompaa. Lisäksi virallisen kokouksen asiakirjat toisivat nuorille turvaa ja helpottaisivat kokousten pitämistä ja asioiden eteenpäin viemistä. Ennen kokousta saatava asialista helpottaisi huomattavasti ryhmäedustajan tehtävää selvittää ryhmän mielipide. Myös kokouspöytäkirja helpottaisi asioiden viemistä luokkaan takaisin. Jos tämä kaikki toimisi paperin lisäksi myös verkossa, toimivuus saattaisi olla taatumpaa. Ainakin nuoret kokivat Internetin ympäristöksi, jossa asiat toimivat ja ovat kaikkien saatavilla.

Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijoiden järjestämä ryhmäytyspäivä koettiin erittäin hyvänä, ja kyselyssä tuli muutenkin ilmi yhteisöllisyyden ja ryhmähengen tarve. Päivästä oli saatu vastausten mukaan paljon irti, ja sellaisia toivottiin myös lisää. Kysymykseen ”Motiveiko päivä jatkamaan paremmin ryhmäedustajan tehtävissä?” vastasi vain 6 henkilöä, joista jokainen vastasi joko kyllä tai ehdottomasti. Jatkossakin siis vastaavanlainen toiminnallinen tutustumispäivä ryhmäedustajien kesken olisi varmasti tarpeellinen.

Kysyttäessä ryhmäedustajilta toistensa tuntemisesta, kaksi kolmasosaa tunsivat ainakin olisi halunnut tuntea muita ryhmäedustajia. Muutama oli myös erikseen avoimissa kysymyksissä maininnut tahtovansa tuntea muita paremmin tai yhteishengen motivoivan erityisesti ryhmäedustajan tehtäviin. Kaksi kolmasosaa oli sitä mieltä, että toimintaan osallistuminen olisi mukavampaa, jos tuntisi toiset paremmin. Se tähdentää entisestään ryhmäytymisen tärkeyttä.

Tiedottaminen ja tiedonkulku olivat asioita, jotka tuntuivat olevan jopa suurimman kehittämisen tarpeen kohteena. Yhteisöllisyyden edistämisen vuorovaikutuksen toimivuus on ensiarvoisen tärkeää (Nousiainen & Piekkari 16). Amissäätö-projektin tiimoilta on lähitulevaisuudessa tulossa jonkinlainen virtuaalinen työkalu yhteydenpitoon, mutta senkin vakiinnuttaminen vie aikansa. Nuoret itse toivoivat sähköpostilistaa tai tekstiviestirinkiä, jotta ainakin kokousten ajankohdat kantautuisivat kaikkien korviin. Toiset taas epäilivät muiden sähköpostinlukuaktiivisuutta, kun taas tekstiviestirinki on kohtuullisen epävarma viestinnän keino. Väliaikaisen viestimiskeinon tai –pohjan luominen ei välttämättä olisi erityisen kannattavaa, koska sen nopeasti vakiintuessa nuorten olisi hankalampaa siirtyä käyttämään virallista ja oikeaa ryhmäedustajuuden virtuaalityökalua. Kyseinen vaikuttamisen pohja tulisi saada opiskelijoiden ulottuville.

Opettajien asenteiden muuttaminen sen sijaan on pidempi prosessi, jota en päässyt vielä seuraamaan, mutta jonka ryhmäedustajat kokivat oppilaskuntatoimintaa häiritseväksi. Keudassa toteutettu samantyyppinen pitkä hanke järjesti oppilaskuntatoiminnasta vastaavien opettajien koulutuksia ja vertaistapaamisia. Samankaltainen käytäntö olisi varmasti paikallaan myös Omnian toimintaa kehitettäessä. Kärnän mukaan vastaavien opettajien kokoontumisten suurin anti oli tunne siitä, ettei tilanteessa olla yksin, vaan vertaistukea on saatavilla (Kärnä 2009). Omniakin on iso oppilaitos, jonka oppilaskuntatoiminnan organisoimisessa ja mukana olemisessa on haasteensa. Yksin vastuu on valtava ja työtaakka mahdoton. Jokaisella kampuksella kuitenkin on ryhmäedustajuudesta vastaavat opettajat, joiden kannattaisi toimia tiiviissä yhteistyössä keskenään.

Opettajien asennemuutos ja motivoituminen oppilaskuntatoiminnan ohjaamiseen olisi ensiarvoisen tärkeää. Puhelinhaastattelussa Kärnä kertoo, että jos Keudan toimipis-

teellä oli aktiivinen ja motivoitunut yhteyshenkilö, myös oppilaskunta oli toimiva ja aktiivinen, eikä nuoria tarvinnut millään tavoin erikseen kannustaa toimintaan. Rinnalla kulkevan ja auttavan aikuisen rooli oppilaskunnan toimimiseksi on siis ensiarvoisen tärkeää. Ammattioppilaitoksen opiskelijat elävät keskimäärin keskinuoruuden vaihetta, jolloin nuori kokeilee rajojaan ja luo omaa identiteettiään. Vanhempien ja muiden auktoriteettien tarve on silti vielä suuri, kun nuori luo käsitystä itsestään yksilönä ja osana yhteisöä (Mannerheimin lastensuojeluliitto.2007-2009).

6.2 Lopuksi

Ryhmäedustajien näkökulmasta merkittävimpiä kehittämisen kohtia Omnian vaikuttamisen mallissa on tiedottaminen ja viralliset kokouksen käytännöt, opettajien asenteet ja yhteisöllisyys. Ryhmäedustajuutta ja oppilaskuntatoimintaa ohjaavien opettajien aktiivisuus on ensiarvoisen tärkeää, ja heidän aktiivisuuttaan tukisivat vertaistapaamiset ja esimies, jolla olisi resursseja toimia oppilaskunnan etujen mukaisesti (Kärnä, 2011). Esimies valvoisi ohjaavien opettajien aktiivisuutta, ja nämä puolestaan pitäisivät huolen oman toimipisteensä oppilaiden aktiivisuudesta. Jotta vaikuttamista tapahtuu ruohonjuuritasolta lähtien, on tärkeää, että toimipisteet toimivat itsenäisesti oman etunsa mukaisesti, mutta myös yhteistyössä toistensa kanssa.

Ryhmäytymistä ja yhteishenkeä tukevaa toimintaa on syytä järjestää ryhmäedustajille jatkossakin. Jos ei ole resursseja hankkia koulun ulkopuolista tahoa järjestämään toiminnallisia päiviä, voisivat esimerkiksi vanhemmat ryhmäedustajat tai oppilaskunnan hallitus järjestää ryhmäyttävää toimintaa pari kertaa vuodessa. Toisaalta voisi pohtia vaikka Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa tehtävää yhteistyötä. Voisiko jatkossakin sosiaalisen vahvistamisen kurssin oppilaat järjestää yhteisöllisyyttä edistävän päivän vuosittain? Kyselyn tulosten perusteella yhteenkuuluvuudentunne pitää yllä yksittäisen ryhmäedustajan motivaatiota jatkaa toiminnassa. Sillä on merkitystä, kuinka hyvin edustajat tuntevat toisensa.

Tiedonkulkuun on tulossa muutoksia, kun Amissäätö etenee siihen pisteeseen, että saadaan aikaan virtuaalinen vaikuttamisen pohja, joka tehdään tutuksi koko Omnian väelle. Näillä näkymin sen aika on alkuvuodesta 2012 (Amissäätö ESR-

hakemus). Sen vakiinnuttaminen arjen toimintatapojen joukkoon vie varmasti aikansa, mutta ryhmäedustajat nimenomaan toivoivat parannusta tiedotuksessa. Sen vuoksi verkossa tapahtuvalla vaikuttamisella Omniassa on varmasti hyvät edellytykset toimia odotusten mukaisesti. Jotta kokonaan uuteen pohjaan siirtyminen ei olisi liian hankalaa, on syytä pohtia olisiko se mahdollista liittää vaikka Wilmaan tai Facebookiin, joka on nuorille jo valmiiksi tuttu. Näin kynnys siirtyä uuteen palveluun olisi pienempi.

Internetistä löytää runsaasti malleja kokousten asialistoista ja pöytäkirjoista. Jos ensimmäiset viralliset paperit tekee ohjaava opettaja, oppilas on kykenevä tekemään ne jo seuraavaan kokoukseen saatujen mallien perusteella. Tässä opinnäytetyössä on liitteenä mallit virallisista kokousmateriaaleista (Open Office. Asiakirjamalleja ja esimerkkejä. 2011). Kyselyn ja havainnoinnin perusteella olisi myös aiheellista sopia toistuva kokousaika, esimerkiksi kerran tai kaksi kuussa tai kahdessa. Kun tapaamisväli on säännöllinen, puutteet tiedotuksessakaan eivät välttämättä haittaa niin paljon, kun opiskelijat osaavat odottaa jo seuraavaa tapaamista ja tietävät suunnilleen sen ajankohdan.

Yhteisöpedagogin ammattiosaaminen voisi sopia koulujen oppilaskuntatoiminnan organisoimiseen. Koulumaailma tulee tarjoamaan tulevaisuudessa työpaikkoja kansalaistoiminnan ja nuorisotyön osaajille, kun järjestötyö lähenee koulutyötä. Yhteisöpedagogilla on järjestöosaamisen taito ja tietoa osallisuuden voimaannuttajana. Oppilaskuntatoiminnan organisoija voisi olla nimenomaan se työ, johon yhteisöpedagogilla on korvaamaton ammattiosaamista.

Liitteeksi kokosin kyselyn tulokset kaikkine vastauksineen ja koosteen ryhmäytyspäivän aikana esiin nousseista ajatuksista, jotta Amissäätö-hanketta olisi helppo jatkaa ja kehittää nuorten näkemysten pohjalta. Näin edistin omalta osaltani sitä, että nuorten omat kehittämis ehdotukset ja ratkaisumallit tulevat hankkeen päättäjien tietoisuuteen.

LÄHTEET

Amisto. Porvoon ammattiopisto. Tietoa Amistosta. Viitattu 20.11.2011

(<http://www.amisto.fi/fi/Start/TIETOA-AMISTOSTA/>)

EDu.fi. Opettajan verkkopalvelu. Oppilaskunta. Viitattu 10.11.2011.

(http://www.edu.fi/yleissivistava_koulutus/teemat/oppilaskuntatoiminta)

Eskola, J.;& Suoranta, J. 2001. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä.

Osuuskunta vastapaino.

Espoon seudun Ohjaushanke OHJUS 2005-2007. Kuvaus toiminnasta. Ohjauskeskuksen toiminta. Viitattu 31.10.2011.

(http://www.ohjus.omnia.fi/ajankoht_ohjausprosessi.html)

Hirsjärvi, S.;Remes, P.;& Sarjavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Jyväskylä: Kirjayhtymä Oy.

Kumpulainen Riitta 2004. Mielenterveys 3/04. Hyvinvointia yhteisöllisyydestä. Viitattu 6.12.2011. (http://www.aikakaus.fi/al_koulussa/artikkelipankki/yhteisollisyys.htm)

Kärnä, Erja 2011. Puhelinkeskustelu Keudan oppilaskuntatoiminnasta 5.12.2011

Kärnä, Erja 2009. Keski-Uudenmaan ammattiopisto Keudan oppilaskuntien organisointi. Laurea Leppävaara. Ammattikorkeakoulun perustutkinnon opinnäytetyö.

Lygdman Marja Riitta, Saari Päivi (toim.) 2010. Nitoja-hanke. Nivelvaihe, toiminta ja jatko työelämään 2008-2010. Omnian julkaisuja C10.

Laki ammattioppilaitoksista 21.8.1998/630

Mannerheimin lastensuojeluliitto 2009. Keskinuoruuden kasvu ja kehitys. Vanhempi nuoren kasvun tukena. Toim. Virve Järvinen.

Nuorisolaki 27.1.2006/72

Nousiainen Leena, Piekkari Ulla 2007. Osallistuva oppilas. yhteisöllinen koulu. Opetusministeriö. Materiaalipaketti.

Omnian ammattiopisto 2011. Tietoa Omniasta. Viitattu 29.20.2011

(<http://www.omnia.fi/Resource.phx/sivut/sivut-omnia/omnia/index.htx>)

Omnian ammattiopisto 2011. Koulutustarjonta. Viitattu 31.10.2011
(<http://www.omnia.fi/Resource.phx/osio/osio-ammattiopisto/koulutustarjonta/index.htm>)

Oulun seudun ammattiopisto OSAO. Etusivu. Viitattu 20.11.2011.
(<http://www.osao.fi/>)

Osallistuva oppilas – Yhteisöllinen koulu. Opetusministeriön julkaisuja 2005:19.

Opetushallitus 2005. Järjestötoiminta – koulun toimintakulttuuri. Viitattu 4.12.2011

Open Office. Asiakirjamalleja ja esimerkkejä. Viitattu 5.12.2012.
(<http://fi.openoffice.org/mallit.html>)

Purra Susanna. Voimaantuminen ja elämän avaimet. Viitattu 6.12.2011.
(<http://www.susannapurra.com/Voimaantuminen.pdf>)

Soittila, Sanni 2011. Opinnäytetyöstäni Amissäätöön. Email Marja-Riitta.Lygdman@Omnia.fi 10.11.2011.

Suomen Ammattiin Opiskelevien liitto SAKKi ry. Opiskelijan oma juttu. Viitattu 31.20.2011. (<http://www.sakkinet.fi/>)

Suomen opiskelija-allianssi Osku ry. Osku.info 31.10.2011.
(<http://www.osku.info/index.php>)

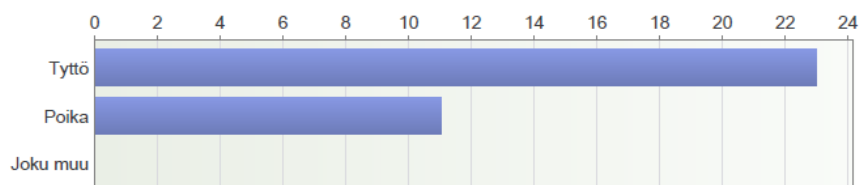
LIITTEET

Kysely Omnian ryhmäedustajille

Kysely Omnian ryhmäedustajille

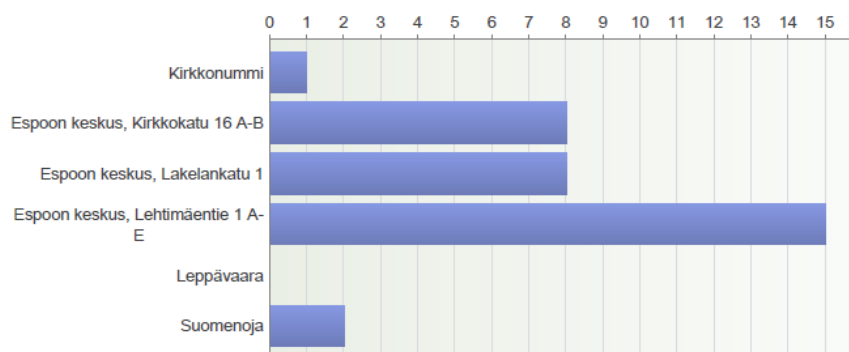
1. Oletko tyttö vai poika?

Vastaajien määrä: 34

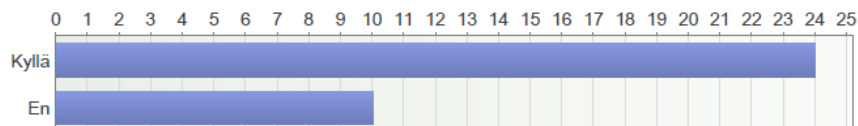
2. Missä yksikössä / millä kampuksella opiskelet?

Vastaajien määrä: 34

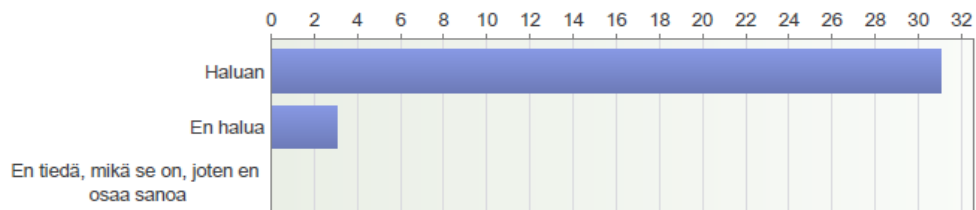
3. Tiesitkö, että lain mukaan nuoria on kuultava heitä koskevissa päätöksissä (Laki ammatillisesta koulutuksesta, 21.8.1998/630)?

Vastaajien määrä: 34

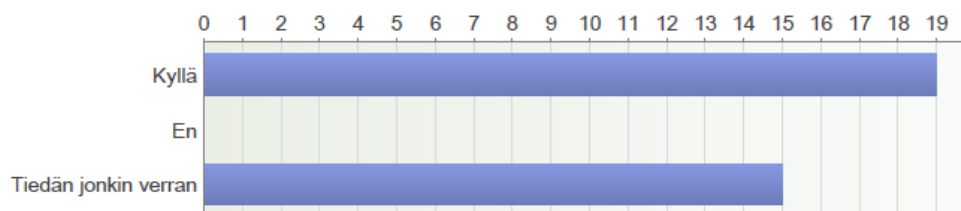
4. Haluatko olla ryhmäedustaja?

Vastaajien määrä: 34

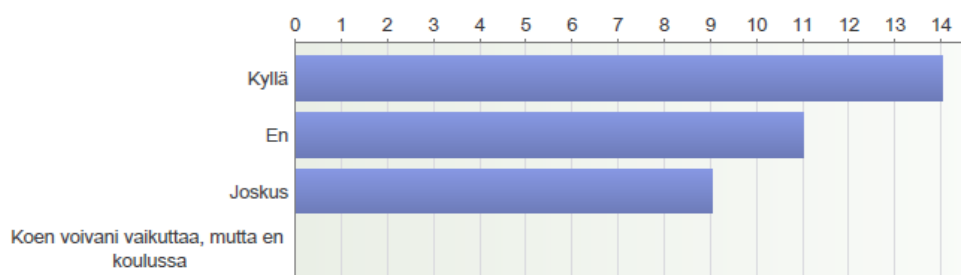
5. Tiedätkö mikä on ryhmäedustaja, ja mitä sen tehtäviin suunnilleen kuuluu?

Vastaajien määrä: 34

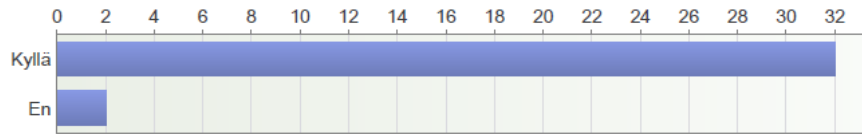
6. Tuntuuko sinusta, että pystyt vaikuttamaan ryhmäedustajana ja/tai opppilaskunnassa?

Vastaajien määrä: 34

7. Oletko valmis selvittämään myös ryhmäsi mielipiteitä omiesi lisäksi?

Vastaajien määrä: 34

8. Liittyen edelliseen: Miksi tai miksi et?

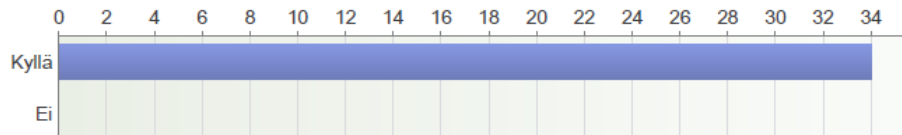
Vastaajien määrä: 25

- Koska enhän mä itse kaikkea koulussa tapahtuvaa tiedä, joten kuuntelen mielelläni muiden ehdotuksia ja mielipiteitä.
- Koska muiden mielipiteet saattavat erota omistani ja heidän kautta voi saada eri näkemyksen johonkin asiaan. Ja samalla kun jaamme omat mielipiteemme pystymme vertailemaan mielipiteitä paljon laajemmassa mittakaavassa, joten kaikkia miellyttävät päätökset toteutuisivat.
- Ryhmäedustaja sananmukaisesti edustaa ryhmäänsä ja huolehtii opettajan ohella koulun ja ryhmän välisestä tiedonkulusta. Toimenkuvaan kuuluu siis selvittää ryhmässä heränneitä kysymyksiä ja onko asialle mahdollista tehdä jotakin. Keskustelemme myös aktiivisesti ryhmämme sisällä ja vaihdamme mielipiteitä keskenämme kouluun ja opintoihin liittyvissä asioissa lähes päivittäin. Pyrin viemään eteenpäin kehitysehdotuksia ja kysymyksiä parhaani mukaan.
- meillä on luokassa hyvä henki ollut ainakin tähän asti ja luokassa on helppo keskustella ja tälle kun on luokan vanhin ja melkein ainoa tyttö niin pojat tukeutuvatkin aika helposti minuun
- edustan ryhmää... ryhmän mielipide ois iha kätevä
- Haluan tuoda muidenkin mielipiteet esille ryhmästäni.
- Koska tahdon parhaanimukaan auttaa oppilaita ja myös oppilaitosta kehittämään ja edistämään opiskelua parempaan ja viihtyisämpään suuntaan
- Kaikkien nuorten mielipide tulee saada esille, joten koen sen tarkoittavan myös omaa ryhmääni.
- Olin/olen ryhmäedustaja, mutten välttämättä jaksa jatkaa sitä.
- Koska kaikkien mielipiteet ovat tärkeitä, ja usein myös avuksi.
- Muiden mielipiteet on minulle tärkeitä joten olen valmis viemään niitä eteenpäin, omalla tavallani.
- Miksi olen valmis? Mielenkiintoinen kysymys. Siksi koska pidän muidenkin mielipiteitä arvossa, tiedän ettei pelkkä minun mielipiteeni ole se oikea ja on muutenkin hyvä kuunnella toisia näinkin tärkeissä asioissa. Asioihin tulee sitä kautta erilaisia näkökulmia.
- Olen aktiivinen ja hyvä ihmisten kanssa.
- Hyvä yhteishenki luokissa ja koko koulussa perustuu siihen, että kaikkien mielipiteitä kuunnellaan.
- Siksi että jos koulussa on joidenkin mielestä jotain vikaa onhan se saatava korjattua varsinkin jos sama vika ilmenee monen muun ajatuksissa!
- Tottakai olen!
- Ryhmässämme on ollut jo pitkään hyvin tulehtunut henki, joten haluan ryhmäedustajana selvittää asiaa, jotta meillä jokaisella olisi opiskelurauha.
- Pitää tuijottaa myös omaa napaa pidemmälle. Jos itse toivon mielipiteeni otettavan huomioon, otan itse myös toisten ja toimin oman ryhmän "kanavana"
- Tottakai, ryhmäedustajana näen ryhmäni mielipiteet omiani ensiarvoisimmiksi. Miksi? En näe diktatuuria toimivana vaihtoehtona pidemmällä tähtäimellä.

- Koska muidenki mielipiteet on tärkeitä ja mitä enemmän mielipiteitä on sitä monipuolisempaa siitä tulee.
- Koska, ryhmäedustajan tehtävänä on edustaa ryhmäänsä ja välittää ryhmän erilaisia mielipiteitä eteenpäin.
- Tottakai kaikkien mielipiteet otetaan huomioon. Kyseessä on "ryhmän" edustaja.
- Kerron yleensä ryhmälleni kokouksien jälkeen, mistä aiheista siellä on keskusteltu. Kyselen samalla, mitä he ovat aiheesta mieltä. Näin saan laajemman kuvan, mitä mieltä luokkalaiseni ovat omien mielipiteideni lisäksi.
- Olen selvittänyt monesti ryhmältäni.
- haluan tietää muidenkin mielipiteet asioista. enkä ilmoittaa vaan omani.

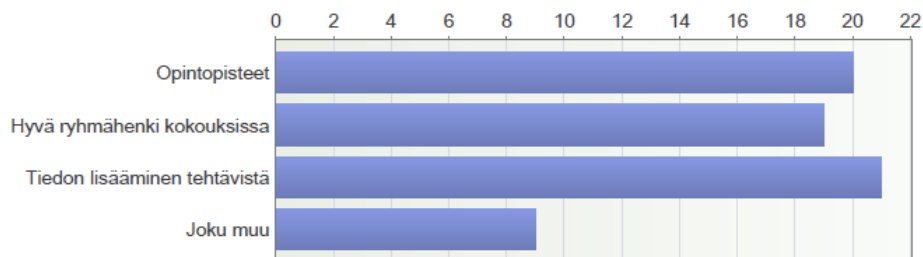
9. Onko ryhmäsi mielipide tärkeä?

Vastaajien määrä: 34

10. Mikä motivoisi sinua enemmän ryhmäedustajan ja/tai oppilaskunnan tehtäviin? Voit valita monta.

Vastaajien määrä: 33

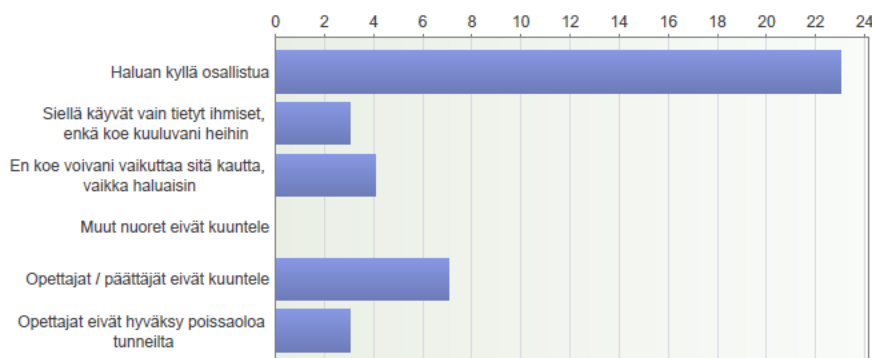
11. Mikä muu voisi motivoida sinua?

Vastaajien määrä: 18

- Menee ehkä tohon tiedon lisäämiseen tehtävistä, mutta informaation kulku KAIKILLE asianosaisille koulun sisällä olisi tosi tärkeää, ettei sais tekstareita että "Hei mikset ole kokouksessa, se alkoi viis minuuttia sitten." kun ei tiennyt sellaista olevan.
- Ryhmähengen lisäksi minua motivoisi kaikkien ryhmäedustajien yhteenkuuluvuuden tunne. Ja vaikka juuri siinä yhdessä kokouksessa ei päätettäisi mitään, yhteenkuuluvuus tulisi esille hyvin luontevana keskusteluna, uusien ystävyys suhteiden luomisena.
- Toiminnan selkeyttäminen, Yhteyshenkilön aktiivisuus
- Haluan oppilaiden äänen paremmin kuuluville.
- Oppilaiden hyvinvoinnin edistäminen oppilaitoksessa
- Kuulun Suomen Nuorisovaltuustojen Nuva ry:n edustajistoon, joten pystyn viemään myös valtakunnalliselle tasolle tietoa Omnian toiminnasta. Lisäksi, ulkopaikkakuntalainen (Vihti) kun olen, niin pystyn viemään oman kuntani nuorisovaltuustoon toimintamalleja, joita muut nuvan edustajat voivat pyrkiä hyödyntämään omissa kouluissaan.
- Uudet tuttavuudet
- Konkreettiset tulokset opiskelijaryhmän tavoitteista/saavutuksista
- Ei oikeastaan mikään...
- Oppilaita kuultaisiin ja asioille alettaisiin oikeasti tehdä muutosta
- Skyrimin pelaaminen
- Esimerkiksi vain ryhmäedustajille kohdennetut edut esim keilailua, leffalippuja yms. Sellaista mistä olisi hyötyä koulun ulkopuolellakin ja jaksaisi jaksamaan.
- Asioille oikeesti tapahtuis jotain eikä vasta "ens kuussa"
- Aikaansaaminen, esimerkit.
- haluan saada vaikuttaa asioihin.
- Nähdä konkreettisesti kokousten tulokset ja saavutukset.
- voin lisätä sen CV:en
- Sähköpostilla ja tekstarilla ilmoittaminen kokouksien ajankohdasta, keskusteltavien aiheiden luettelo (että ehtii miettimään mielipiteitä ks asiaan ennen kokousta), kokous vähintään neljä kertaa vuodessa (ettei ehdi unohtamaan sitä vastuuta, missä on mukana, kun on lupautunut ryhmäedustajaksi). Esim. tänä syksynä en ole saanut kutsua Ryhmäedustajien kokouksiin.

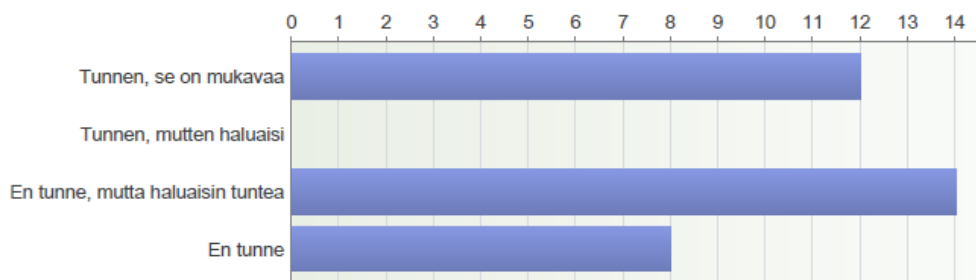
12. En haluaisi osallistua ryhmäedustajien tai oppilaskunnan toimintaan, koska (voit taas valita useamman vaihtoehdon):

Vastaajien määrä: 31

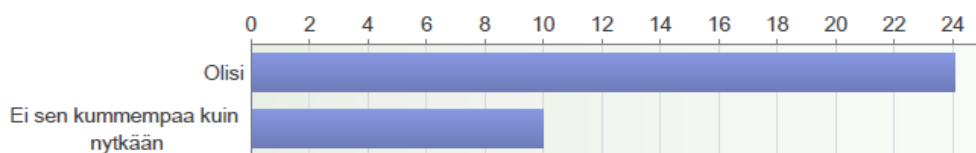
13. Tunnetko muita ryhmäedustajia?

Vastaajien määrä: 34

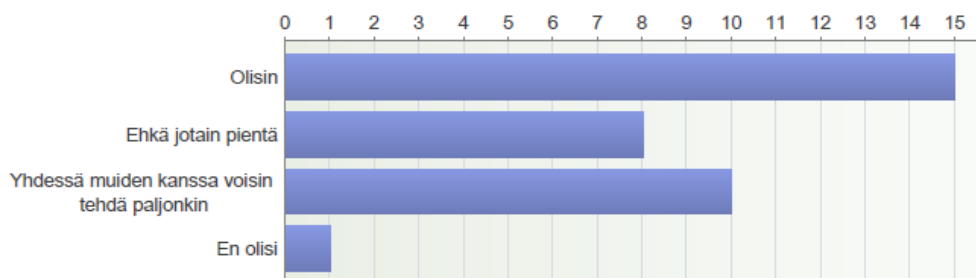
14. Olisiko mukavampi osallistua toimintaan, jos tuntisit muut edustajat paremmin?

Vastaajien määrä: 34

15. Olisitko valmis näkemään vaivaa, jotta nuorten ääni saataisiin kuuluviin?

Vastaajien määrä: 34

16. Jos osallistuit Humakin opiskelijoiden järjestämään ryhmäytyspäivään, vastaa neljään seuraavaan kysymykseen. Jos et osallistunut, voit siirtyä suoraan viimeiseen kysymykseen. Koitko päivän tarpeelliseksi? Miksi tai miksi et?

Vastaajien määrä: 7

- Kuulin päivästä tosiaan kun toisen ryhmän edustaja ja kaverini soittivat ja kysyivät missä olen, eli informaatio ei ollut kulkenut, ensin ihmettelin että mitäs tämä on mutta loppupeleissä päivä oli ihan hauska ja hyödyllinen, näki vähän ketä muita ryhmäedustajia on ja kuuli vähän että mitä mahdollisesti me teemme. Ja näköjään myös kehitysehdotuksiamme ja kritiikkiä on huomioitu kun tähän kyselyyn vastaan. :)
 - Kyllä kin.
- Siellä näin ketä muita oli ryhmiään edustamassa ja otimme ensimmäisen askeleen tämän vuoden osalta. Ja ei saa unohtaa humakin opiskelijoita jotka järjestivät meille miellyttävän aamun.
- Ryhmäytyspäivä oli mielestäni tarpeellinen ja rakentava. Näin myös ensi kerran koko edustajiston ja pääsin keskustelemaan heidän kanssaan ja tutustumaan heihin. Jäänmurjtaja toimi mielestäni loistavasti =)
 - Koin, koska sain enemmän motiivia olla ryhmäedustajana
 - Jepjep, oli ainakin ihan kivaa
 - En osallistunut. Sillion kun aloitin lähihoitaja opinnot meidän omat ryhmäopettajat olivat järjestäneet meille oman ryhmäytymispäivän. Päivä oli mukava ja toimiva.
 - kyllä. siellä oli hauskaa ja tutustui muihin

17. Mikä oli ryhmäytyspäivässä huonointa? Entä parasta? Miksi?

Vastaajien määrä: 8

- Huonointa, heh no olin sukkahousupallonheiluttelussa aika huono. :P Parasta oli että sain vähän infoa että mitä tuleman ehkä pitää.
 - Huonointa oli se etteivät opettajat itse olleet paikalla. Siitä he saivat miinuksen, koska me haluaisimme yhden vastaavan opettajan joka järjestäisi kaikki kokoukset ja niin edelleen.
- Parasta oli se että "leikimme". Se toi osaltaan sitä että olimme eri aloista huolimatta yksi yhtenäinen tiimi.
- Huonointa oli koulun opettajien poissaolo esittelyn jälkeen, sillä olisin halunnut tutustua heihinkin ja tuntea tulevani kuulluksi. Parasta ko aamupäivässä oli muihin edustajiin tutustuminen ja keskustelu askarruttavista kysymyksistä, koska se antoi hyvän mallin tuleville kokouksille.
 - Sai sanoa mielipiteensä.
 - Oon skeptinen sen suhteen tapahtuuko mitään sen pohjalta oikeasti
 - Olin sairaana ryhmäytyspäivänä
 - Parasta on se että kaikki saavat olla omna ryhmän kanssa ja tutustua heihin.
 - kaikki oli tosi jees !

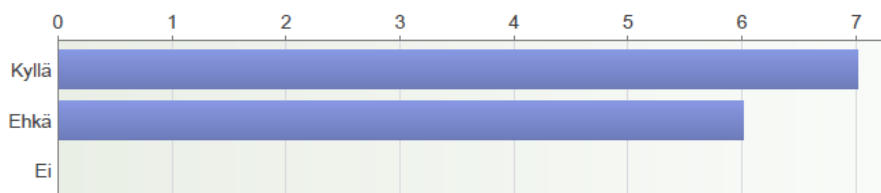
18. Motivoiko päivä jatkamaan paremmin ryhmäedustajan tehtävissä?

Vastaajien määrä: 6

- Kyllä.
- Ehdottomasti...
- Ehdottomasti.
- Kyllä!
- Jeps
- silloin ei vielä taidettu tietää ketkä on ryhmäedustajia?

19. Voisiko tämän tyyppisistä päivistä ryhmäedustajille olla hyötyä jatkossakin?

Vastaajien määrä: 13

20. Vapaa sana (tämä on kannaltanne hyvin tärkeä!)

Vastaajien määrä: 34

- Huh, no kehitysehdotuksiahhan tosiaan tuli iso nippu siinä kun porukalla nähtiin, se mitä tosiaan moni kritisoi oli se informaation kulku ja ettei kukaan kuuntele ehdotuksiamme. Jälkimmäisestäähän ei mulla ole tietoa kun ekaa vuotta opiskelen, mutta sen tiedän että informaatio täällä ei kulje. Aka tämä kysely oli ensimmäinen sähköposti minkä saan mihinkään kouluasioihin liittyen ja olen ryhmän edustaja, tietääkseni mahdollisesti tutori tai tuleva sellainen (en oo oikeen asiasta varma) ja parit työt pitäisi "tenttiä" himassa mutten ole saanut työohjeita jne kuvien mallinnukseen kotikoneella kun maikka aina unohtaa asian. Jälkimmäinen ei liity tietenkään ryhmän edustamiseen mutta ymmärtänet pointin. Toimivammaksi homma saataisiin ilmottamalla kokouksista yms tapahtumista ajoissa joko sähköpostilla tai tekstarilla. Ja kuka kokouksista ilmoittaa? Varmaan joku ryhmäedustajien puheenjohtaja tms jolla on kokemusta vähän enemmän näistä hommista. Siinähan tosin homma menee sitten pieleen jos ei sellaista henkilöä ole joka mitään haluaa tehdä. Mutta joo, kiitos ja kumarrus että jaksatte yrittää saada tähän jotain tolkkua!
-Joel Nyblin/Metalliarthesaanit
- Joka-/joka toinen kuukausi olisi tietty päivä jona ryhmän edustajat kokoontuisivat. Tähän mennessä ei ole vielä tullut kutsua toiseen kokoukseen.

Kiitos!

- -
- Koulun ja sen oppilaiden väliseen tiedonkulkuun ja keskusteluun vaikuttaa oleellisesti aktiivisuus oppilaskunnan edustajien, eli kaikkien ryhmäedustajien kesken. Jotta edustamani ryhmän mielipiteet ja ehdotukset saisivat kuuluvuutta, tulisi oppilastoimikunnan kokoontua kuulemaan toisiaan yhteyshenkilön läsnäollessa. Valmiudet hyvään keskusteluun ovat siis olemassa, mutta tiedonkeruu ja edustajisto pitää ensin organisoida. Toivon, että toiminta lähtee hyvin käyntiin ja että oppilastoimikunta saa ansaitsemaansa -ja lakisääteistä- kuuluvuutta opettajien ja koulun johdon keskuudessa.

- :)
- iha hyvä se on
- Terveisiä! Ainakin että joku opettaja on myös läsnä kokouksissa kuuntelemassa ryhmäedustajien juttuja...
- En tiedä
- Kits
- En ole vielä niin perillä toiminnasta että voisin ottaa kantaa tähän
- Tiedottaminen asioista pitäisi saada näkyvämmäksi. Vaikka itse olen nimellisesti edustaja, en ole saanut kutsua yhteenkään kokoukseen koko syksyn aikana.
- Kaikkien ryhmäedustajien tulisi olla paikalla kokouksissa, jotta niistä olisi jotain hyötyä.
- Opiskelijat pitäisi saada käymään aktiivisemmin kokouksiin. Oppilaskunta näkyvämmäksi ja he voisivat järjestää jotain piristystä koulu arkeen esim. teemapäivä kouluilla tms.
- En osaa sanoa vielä mitään, sillä en ole ollut yhdessäkään kokouksessa koska aloitin vasta omniassa.
- olisi hienoa jos ryhmäedustajat olisivat yhteydessä toisiinsa enemmän, kun ryhmäedustajia harvoin näkee ja he olisivat kunnolla esillä. nyt kun ei ole edustajia näkyvissä ei myöskään ole hoidettavia asioita.
- En osaa oikein tähän pistää vielä mitään, sillä en ole tähän mennessä osallistunut ryhmäedustajan toimiin.
- Opiskelijoille täytyy tehdä selväksi, että he pystyvät vaikuttamaan koulunsa asioihin. Moni valittaa asioista, mutta ei ole valmis tekemään mitään sen eteen. Tarvitaan enemmän aktiivisia oppilaita.

Toivottavasti vastauksistani on apua työssäsi!

- Mikäli jotain muutoksia halutaan ja lähetään ideoimaan, olisi hauska saada opiskelijaryhmän ulkopuolelta mahdollisiin päätöksiin tuki vaikka koko koululta. Esim. koko koulun kattava äänestys jostain päätöksestä.. :)

Oppilaryhmä mahdollisimman aktiiviseksi! Ideoita parempaan toimintaan voisi saada esimerkiksi sopimalla vierailuita muihin kouluihin ja vaihtamalla ideoita /ottamalla esimerkkejä muista oppilasryhmistä!

- Heissuli veeeeeeeeei <3
- Tiedotus paremmaksi ja opettajien pitäisi tehdä muutosta asioille joista ryhmäedustajakokouksissa on puhuttu, niin edustajat huomaisivat että kokouksista on jotain hyötyä
- Mahdollisuus pelata Skyrimiä oppitunneilla.
- Toiminta olisi toimivampaa, mikäli ryhmäedustajan tehtävistä informoitaisiin selkeämmin ja heillä olisi enemmän valtaa kouluun nähden. Ryhmäedustajien kokouksia tulisi olla n kerran kuussa ja niiden tulisi käsitellä koululaisten arkea muun muassa kouluruokaa ja kaikkea muutakin, jotka liittyvät hyvinvointiin koulussa. Lisäksi ryhmäedustajien täytyisi saada lisää vastuuta ryhmään nähden muun muassa olemalla yhteyshenkilö opettajiin.
- Kyllä oppilaatkin osaavat ottaa kantaa ja viedä asiaa eteenpäin. Se että ryhmää johtaa opettaja joka toittotta että myöhemmin, ei motivoi ketään.
- Tarjoilu kokouksissa, kahvi/mehu/vesi esim.

Paperille todiste, tai muu vastaava korvaus, varmasti hyötyä tulevaisuudessa.

Mitä olisi tehtävä, jotta toiminta olisi tarkoituksenmukaista ja toimivaa?

- Sanoista tekoihin, rimaa alemmas. Pieniä asioita, helppoja toteuttaa.. Esim;

* koulun sisäiset gallupit, mitä oppilaat kaipaavat (viihde, aktiviteetit)

Kenen olisi tehtävä?

- vapaaehtoiset. oppilaat, opettajat, oppilaskunta?

Lopputerveisinä helvetin korkea hatunnosto sulle kun tähän rupesit,

Jos tulee mieleen muuta, voit kysyä vapaasti samuli.jokinen@omnia.fi koitan parhaani mukaan jeesailla!

Good luck

- Haluaisin saada esille asioita jotka oikeesti häiritsevät tai on muuten vaa epäkäytännöllisiä OPPILAITTEN mielestä, haluaisin ajaa niiden asiaa takaa ja saada aikaseksi jotain semmosta minkä voisi sitten toteuttaa ja kaikki olisi vähän enemmän tyytyväisiä siitä.

- Ryhmäedustajien kokouksista olisi hyvä ilmoittaa ajoissa ja huomioita myös työssäoppimassa olevat ryhmäedustajat.
Ryhmissä Mind-Mapin tekeminen ja yhdessä asioista keskusteleminen on mielestäni toimiva keino vaihtaa mielipiteitä.
- :)
- Tosiaan en ole vielä osallistunut yhteenkään kokoukseen, joten vaikea sanoa minkälaista toimintaa tähän mennessä on tehty.
Uskoisin tavoitteiden asettamisen melko tärkeäksi, jotta jotain konkreettista saataisiin tehtyä. Mielipiteiden kysely ja asioiden miettiminen ruohonjuuritasolta toisivat ehkä uusia näkökulmia asioiden selvittämiseen.
- Minut valittiin "ryhmäedustajaksi" mutta en ole joutunut tekemään mitään eikä minkäänlaista toimintaa ole tiedossakaan.
- Ei kommentoitavaa.
- jaa a
- Tosiaan, en ole saanut kutsua pitkään aikaan ryhmäedustajien kokouksiin, enkä edes tiedä kuinka usein niitä järjestetään tai onko minulta mennyt jokin kokous ohi. Olen ollut koko syksyn laajennetussa työharjoittelussa, joten en tiedä, mitä luokkalaisilleni kuuluu, ja mitä uutta koulussa on tapahtunut? On siis hyvin vaikeaa olla ylpeä siitä, että minut on valittu ryhmäedustajaksi, sillä en ole tehnyt asian eteen mitään aikoihin. Olen muutenkin ollut vain kerran kokouksessa, joskus vuosi sitten. Kaikki paikalla olleet antoivat silloin nimensä ja puhelinnumeronsa paperille, että ryhmäedustajiin saataisiin tarvittaessa yhteyttä, mutta minulla ei ole mitään nimeä tiedossa, tai puhelinnumeroa, kenelle tai mihin voisi soittaa ja tiedustella ryhmäedustajuudesta, sillä opettajani ei asiasta paljoa tiedä. Tuo Humakin opiskelijoiden järjestämä ryhmäytyspäiväkin kuulostaa ihan uudelta, minulle ei ole lähetetty siitä mitään infoa. Tämä kysely tosin tuli perille.. outoa.
- Kokouksia kerran kuussa ja kerrottaisiin mitä koulussa tapahtuu.
- -

KOOSTE RYHMÄYTYSPÄIVÄN ANNISTA (6.10.2011)

Kirkkokadun ryhmäedustajien ryhmäytyspäivässä nuoret pohtivat yhdessä kehittämiskohteita koulunsa ja oppilaskuntatoiminnan parantamiseksi. He keräsivät pienissä ryhmissä fläppipapereille mietteitään ja tässä on kooste esille nousseista ajatuksista ja kehittämiskohteista. Ne on kopioitu lähes suoraan, mutta selvyuden vuoksi olen muokannut muutamia lauseita.

1.1 Koulua koskevat

- Ruokataukoa toivottiin pidemmäksi, ja pitkät jonot ongelmaksi (paperilla merkintä ”miksi kortti?”)
- Ruoka on joskus loppu, kun menee ruokailuun 11.45.
- Kasvisruuassa tulisi olla enemmän proteiinia.
- Yleisiin tiloihin toivottiin enemmän istumapaikkoja ja viherkasveja
- Pitäisi olla isommat työsalit tai enemmän työtilaa
- Koululta toivottiin enemmän apua näyttöpaikkojen haussa
- Tieto kulkee huonosti opiskelijoille
- Tupakantumppien meri koulun edessä antaa oppilaiden mielestä huonoa mainosta koulusta. Nuoret tiedostavat että Espoo on savuton kaupunki, mutta pohtivat mahdollisuutta järjestää epävirallinen tupakointipaikka koulun taakse.
- Jos jostain tärkeästä kuulutetaan päivän aikana, toivottiin useampaa kuulutusta esim. sen vuoksi että kaikki eivät tule kouluun samaan aikaan.
- Opettajilla pitäisi olla tietokoneperehdytys
- Ohjelmapäivitykset KAIKKIIN tietokoneisiin (Sama tiedosto ei aukea kaikilla koneilla koska toisissa on vanhemmat päivitykset).
- Energiajuomia koulun kahvilaan

- Metallityösali on edelleen keskeneräinen ja työkaluja on kadonnut muu-
tossa
- Pukuhuoneiden ja vessojen käsipyyhkeet vaihtoon useammin
-

1.2 Oppilaskuntatoimintaa koskevat

- Toivottiin kokousten parempaa koordinoitua. Pitäisi olla pöytäkirja ja sen tarkastajat, sekä asialistat. Ehdotuksia ja ideoita pitäisi koota. Kaava pitäisi pitää selkeänä ja yksinkertaisena. Opettajan osa olisi poimia tärkeimmiksi koetut asiat ja viedä niitä eteenpäin. Opettajan tulisi ilmoittaa asian etenemisestä ryhmäedustajille, jotta pysytään kartalla, missä mennään.
- Toimintaa ohjaavan opettajan pitäisi aina olla sama, jotta tämä oppisi tuntemaan oppilaat.
- Motivaatiota lisäisi jos toiminnasta saisi merkinnän opintokorttiin. Oli epäselvää, näkyykö se siellä ja miten esim. opintopisteet saisi mahduttua YO-pohjaisten opiskelijoiden opintoihin.
- Moodleen toivottiin helppokäyttöistä oppilaskunnan omaa ryhmää. Facebook ei kävisi alustaksi, koska ei haluta pakottaa ketään sosiaaliseen mediaan.
- Opettajien pitäisi kuunnella enemmän.
- Infoa siitä, mikä on ryhmäedustaja ja mitä he tekevät.

Fläpeille kootut aiheet käytiin yhdessä läpi Humakin oppilaiden vetämänä ja avustamana. Keskustelussa nuorten kanssa esille nousi opiskelijoiden valtava turhautuminen siitä, että heitä ei kuulla, ja todellisuudessa mitään ei saada aikaan. Useat kommunikaatiokatkokset tuntuivat lisäävän turhautuneisuutta. Nuoret osoittivat syyttävällä sormella ohjaavia opettajia. Keskustelussa he myös kokivat vaikuttamisen lähinnä niin, että he itse kertoisivat mielipiteensä ja opettaja sitten kokoo ne kirjalliseksi ja vie kehityskohdat eteenpäin. Nuoret eivät kysyttäessä vaikuttaneet innostuneilta tekemään itse mm. mielenilmauksia, tempauksia tai kirjoittamaan virallisia aloitteita kehityskohteistaan, vaan kokivat sen opettajan tehtäväksi.

Kysyttäessä, voisiko oppilaskuntatoiminnan ohjaaja olla joku muu kuin opettaja, ryhmän yleinen mielipide oli, että ei voisi, koska vain opettajat saavat äänensä kuuluviin esimerkiksi opettajanhuoneessa tai koulua yleisesti koskevissa asioissa.

Nuoret eivät oikein tiedäneet, mikä on ryhmäedustaja ja mitä heiltä odotetaan ja kuka heitä luotsaa. Keskustelussa nousi esille toive saada selkeä ohjeistus ja raamit, joiden varassa toimia.

Keskustelu nuorten kanssa oli antoisaa ja heillä oli halua vaikuttaa. He löysivät koulustaan arkisia kehityskohteita, joita luultavasti pystyisivät kehittämään ja viemään helposti eteenpäin. He keskustelivat järkevästi ja tuottavasti keskenään, ja heillä oli myös ratkaisuja löytämilleen kehityskohteille.

Jutustellessa tuli myös ilmi, että tieto ei oikein kulje ryhmäedustajille. Paikalla oli pari henkilöä, jotka olivat sattumalta kuulleet kaverilta ryhmäytyspäivästä, ja sen vuoksi löytäneet paikalle. Tämän vuoksi keräsimme saman tien sähköpostilistan paikallaolijoilta.

Loppupalautteessa nuoret kertoivat kokeneensa päivän hyödylliseksi ja mukavaksi, mutta ilmassa leijui edelleen skeptisyys siitä, että asiat parantuisivat. Keskustelimme päivän jälkeen Humakin opiskelijoiden kesken siitä, että ryhmäedustajat tahtoisivat lujasti turvata yhteen pysyvään opettajaan oppilaskuntatoiminnassa. Vaikutti siltä, että he tahtoivat opettajan tekevän kaiken käytännön työn. Uskomme kuitenkin, että kun opiskelijakuntatoiminta on saatu käynnistettyä ja sen vetäjät ovat pysyviä, ja ensimmäisiä tuloksia tulee, nuoret ehkä eivät tarvitsisi myöhemmin niin vahvaa ohjausta. Kun he saisivat kokemuksen, että heitä kuullaan ja asiat oikeasti etenevät, motivaatio toimia nimenomaan ITSE saattaisi voimistua. Näin ollen ohjaavan opettajan ei enää tarvitsisi tehdä kaikkea työtä, vaan enemmänkin sysätä nuoria itse tekemään. Mutta tämä siis vain humakkilaisten keskinäistä pohtimista.

Pöytäkirjan malli

<ORGANISAATION NIMI>

1 (2)

PÖYTÄKIRJA

<KOKOUSTYYPPI>

<LYHYT PÄIVÄMÄÄRÄ>

Paikka: <KOKOUKSEN PAIKKA JA OSOITE>

Päivämäärä ja aika: <PÄIVÄMÄÄRÄ JA AIKA>

Läsnä: <X OSALLISTUJAA TAI LISTA>

Kokousvirkillijät <PUHEENJOHTAJA>

puheenjohtaja

<SIHTEERI>

sihteeri

<1. PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJA>

pöytäkirjan tarkastaja

<2. PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJA>

pöytäkirjan tarkastaja

1. Kokouksen avaus

<KOKOUKSEN AVAAJA> avasi kokouksen.

2. Kokousvirkillijöiden valinta

Virkillijät valittiin seuraavasti:

puheenjohtaja

<VALITTU PUHEENJOHTAJA>

sihteeri

<VALITTU SIHTEERI>

pöytäkirjan tarkastajat

<VALITTU PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJA 1>

<VALITTU PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJA 2>

3. Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

4.

5.

6.

7. Muut esitetyt asiat

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello <PÄÄTTÄMISAIKA>.

<PAIKKA> <AIKA>

<PUHEENJOHTAJAN NIMI>

puheenjohtaja

<SIHTEERIN NIMI>

sihteeri

<ORGANISAATION NIMI>

2 (2)

PÖYTÄKIRJA

<KOKOUSTYYPPI>

<LYHYT PÄIVÄMÄÄRÄ>

Olemme tarkastaneet tämän pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulkua vastaavaksi.

<TARKASTUSPAIKKA><TARKASTUSAIKA>

<1. PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJA>

pöytäkirjan tarkastaja

<2. PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJA>

pöytäkirjan tarkastaja

Esityslistan malli

<ORGANISAATIO>

ESITYSLISTA

<KOKOUSTYYPPI><LYHYT PÄIVÄMÄÄRÄMUOTO>Paikka: <KOKOUKSEN PAIKKA>Päivämäärä ja aika: <PÄIVÄMÄÄRÄ JA AIKA>

1. Kokouksen avaus
2. Kokousvirkillijoiden valinta
3. Laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 4.
- 5.
6. Muut asiat
7. Kokouksen päättäminen

Muistion malli

<ORGANISAATIO>**MUISTIO**

Aihe: <AIHE>
Laatija(t): <LAATIJAT>
Päivämäärä: <PÄIVÄMÄÄRÄ>

<JOHDANTO>**1. <OTSIKKO 2 -TYYL>**<LEIPÄTEKSTI>

- <LUETTELO 1>

2. <OTSIKKO 2 -TYYL>

- <LUETTELO 1>
 - <LUETTELO 1>
 - ° <LUETTELO 1>